

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.1.2016.
COM(2016) 34 final

2012/0060 (COD)

Izmijenjeni prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o pristupu robe i usluga iz trećih zemalja unutarnjem tržištu javne nabave Unije i postupcima koji doprinose pregovorima o pristupu robe i usluga iz Unije tržištima javne nabave trećih zemalja

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Komisija je 21. ožujka 2012. donijela prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pristupu roba i usluga trećih zemalja Uniji (COM (2012) 124 final).

Prijedlog o instrumentu za međunarodnu nabavu (IMN) odgovor je EU-a na nedostatak ravnopravnih uvjeta na svjetskim tržištima javne nabave. Iako je naše tržište javne nabave otvoreno za strane ponuditelje, tržišta nabave za stranu robu i usluge u trećim zemljama i dalje su uglavnom *de iure* ili *de facto* zatvorena. Cilj je IMN-a potaknuti partnere da sudjeluju u pregovorima i omogućiti sudjelovanje ponuditelja i robe iz EU-a u natječajima trećih zemalja.

Mnoge treće zemlje nesklone su otvaranju svojih tržišta nabave međunarodnoj konkurenciji ili širenju te otvorenosti u odnosu na postojeće stanje. Vrijednost javne nabave SAD-a dostupne stranim ponuditeljima trenutačno iznosi samo 178 milijardi eura, vrijednost javne ponude Japana samo 27 milijardi eura, dok je kinesko tržište javne nabave vrlo ograničeno otvoreno stranim poduzećima. Mnoge su zemlje donijele protekcionističke mjere, osobito zbog gospodarske krize. Ukupno gledano, više od polovine svjetskih tržišta javne nabave trenutačno je zatvoreno zbog protekcionističkih mjera, a taj se udio i dalje povećava. Zbog toga vrijednost izvoza EU-a na svjetskim tržištima javne nabave iznosi samo 10 milijardi eura (0,08 % BDP-a EU-a), dok je vrijednost daljnjeg izvoza EU-a koji je ostao nerealiziran zbog ograničenja procijenjena na 12 milijardi eura.

Tijekom pregovora o revidiranom Sporazumu o javnoj nabavi (GPA) u okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO) te u dvostranim pregovorima s trećim zemljama EU se zalaže za ambiciozno otvaranje međunarodnih tržišta javne nabave. Ponuditelji iz zemalja članica GPA-a imaju pristup javnoj nabavi EU-a u iznosu od 352 milijarde eura. Međutim neka važna gospodarstva, primjerice Kina, Brazil ili Indija, još nisu strane u Sporazumu, a određena gospodarstva koja jesu strane u Sporazumu u svojim su programima ograničila javnu nabavu.

Otkad je 2012. objavljen prijedlog za IMN, važni trgovinski pregovori pokrenuti su sa SAD-om (TTIP) i Japanom (sporazum o slobodnoj trgovini) odnosno nastavljeni s Kinom (za pristupanje GPA-u). Donošenjem IMN-a odaslao bi se snažan signal tim i drugim partnerima te bi se pregovarače potaknulo na to da ubrzaju znatno otvaranje svojih tržišta javne nabave, odnosno da rade na tome. Stoga potreba za instrumentom poput IMN-a postaje sve hitnija. Krajnji je cilj poboljšati, u skladu sa strategijom EU-a „Europa 2020” za pametan, održiv i uključiv rast (COM(2010) 2020), poslovne mogućnosti za poduzeća iz EU-a na svjetskoj razini, omogućujući tako otvaranje novih radnih mjesta i promicanje inovativnosti.

Početni je prijedlog sastavljen od dva dijela: (a) takozvane „obuhvaćene nabave” (gdje EU preuzima međunarodne obveze u pogledu pristupa tržištu) i (b) „neobuhvaćene nabave” (gdje EU ne preuzima obveze u pogledu pristupa tržištu). U potonjoj su kategoriji u početnom prijedlogu predviđena dva postupka: (a) decentralizirani postupak, pri čemu bi naručitelj nakon podnošenja zahtjeva Komisiji mogao isključiti ponudu, i (b) centralizirani postupak, pri čemu bi Komisija imala ključnu ulogu (istraživanje, pregovori s trećim zemljama, odluke o donošenju ograničavajućih mjera – zatvaranje tržišta ili kazneni dodatak na cijenu – ako su one potrebne, koje bi nacionalna tijela primjenjivala u svojim postupcima nabave).

O početnom su prijedlogu raspravljali Europski parlament i Vijeće, međutim prvo čitanje nije zaključeno.

Iako je većina država članica prepoznala postojeću neravnotežu između otvorenosti tržišta javne nabave EU-a s jedne strane te ozbiljne i trajne probleme povezane s diskriminirajućim mjerama i praksama s kojima su subjekti iz EU-a suočeni u određenim trećim zemljama s druge strane, Vijeće nije uspjelo postići službeno stajalište o prijedlogu Komisije. Tijekom ispitivanja prijedloga u Radnoj skupini za trgovinska pitanja mnoge su države članice izrazile rezerve u pogledu načela zatvaranja tržišta EU-a za robu i usluge iz određenih trećih zemalja, bez obzira na njihovu privremenost i preciznu usmjerenost, dok su neke države članice snažno podržale tu inicijativu. Nekoliko je država članica istaknulo zabrinutost u pogledu administrativnog opterećenja koji bi prijedlog imao na javne naručitelje i poduzeća.

Dana 15. siječnja 2014. EP je na plenarnoj sjednici glasao o izmjenama prijedloga Komisije i velikom je većinom, uz popis izmjena, podržao mandat za trijalog. Izmjene se osobito odnose na uspostavu poveznice između centraliziranog i decentraliziranog stupa, čime bi se potonji mogao primjenjivati tek nakon što se pokrene istraga Komisije, područje primjene iznimaka proširilo za zemlje u razvoju te ograničili rokovi za Komisijine istrage navodnih diskriminirajućih praksi i mjera u trećim zemljama. Dana 20. listopada 2014. trenutni je saziv Europskog parlamenta potvrdio odluku prethodnog saziva i pripremio se za trijalog.

S obzirom na to da se čini kako postoji načelna suglasnost o trenutnom postojanju neravnoteže između otvorenosti tržišta javne nabave EU-a i tržišta javne nabave trećih zemalja te o tome da bi europska poduzeća trebala imati bolji pristup mogućnostima javne nabave u inozemstvu, Komisija je odlučila preispitati svoj početni prijedlog kako bi odgovorila na određene zabrinutosti koje su oba zakonodavna tijela EU-a izrazila, osiguravajući pritom da se revidiranim prijedlogom i dalje omogući EU-u bolji položaj u pregovorima o otvaranju stranih tržišta javne nabave.

Cilj je izmjena predstavljenih u ovom prijedlogu ukloniti sve moguće negativne učinke koje je instrument imao u izvornom obliku, osobito primjerice potpuno zatvaranje tržišta javne nabave EU-a, administrativno opterećenje i rizik rascjepkanosti unutarnjeg tržišta. Prijedlogom se istodobno u žarište stavlja uloga Komisije u istrazi prepreka javnoj nabavi u trećim zemljama te se na raspolaganje stavljaju instrumenti za suradnju s trećim zemljama pri njihovom uklanjanju. Konkretnije, iz izmijenjenog je prijedloga uklonjen „decentralizirani postupak”, dok je uz određene uvjete zadržana mogućnost uvođenja kaznenih dodataka na cijenu; postupci su pojednostavnjeni, područje primjene iznimaka je prošireno, a na raspolaganje stavljeni instrumenti za daljnje postizanje svih mogućih mjera. Osim toga prijedlogom se predviđa veća razina transparentnosti tako što se utvrđuje da bi Komisija trebala javno objavljivati nalaze svojih istraga o diskriminirajućim mjerama i praksama u trećim zemljama te o mjerama koje te zemlje poduzimaju kako bi se te diskriminirajuće mjere i prakse uklonile.

U Programu rada Komisije za 2015. Komisija je najavila da namjerava izmijeniti prijedlog o IMN-u „u skladu s prioritetima nove Komisije radi pojednostavnjenja postupaka skraćivanjem vremena za istrage i smanjenjem broja dionika uključenih u provedbu”. Svi su ti potrebni elementi uključeni u izmijenjeni prijedlog i trebali bi poslužiti kao temelj za pronalazak uravnoteženog kompromisa između Europskog parlamenta i Vijeća, osiguravajući pritom da IMN i dalje bude učinkovito pregovaračko sredstvo.

2. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

• Sažetak izmjena o početnom prijedlogu

Cilj je izmjena predstavljenih u ovom prijedlogu povećati učinak instrumenta u odnosu na treće zemlje, uklanjajući pritom moguće negativne učinke instrumenta u njegovu izvornom obliku, primjerice mogućnost potpunog zatvaranja tržišta javne nabave EU-a trgovinskom

partneru, administrativno opterećenje povezano s primjenom instrumenta i rizik rascjepkanosti unutarnjeg tržišta. Prijedlogom se istodobno u žarište stavlja uloga Komisije u istrazi prepreka javnoj nabavi u trećim zemljama te se na raspolaganje stavljaju instrumenti za suradnju s trećim zemljama pri njihovu uklanjanju.

Prijedlog se može sažeti kako slijedi:

Prvo, predlaže se brisanje mogućnosti zatvaranja tržišta i ograničavanje mogućih ograničavajućih mjera na kaznene dodatke na cijenu, koji se sada zovu „mjere cjenovne prilagodbe”. Nakon što Komisija zaključi istragu pri kojoj se utvrdi da zemlja primjenjuje prepreke za sudjelovanje EU-a u javnoj nabavi, cjenovna prilagodba primijenila bi se na proizvode ili usluge iz te zemlje. Za razliku od početnog prijedloga, stranim ponuditeljima te proizvodima i uslugama koji u svrhu evaluacije podliježu mjeri cjenovne prilagodbe mogu se dodijeliti ugovori ako ponuda, unatoč cjenovnoj prilagodbi, i dalje bude konkurentna u smislu cijene i kvalitete.

Drugo, iz revidiranog se prijedloga brisanjem decentraliziranog stupa uklanja mogućnost da javni naručitelji autonomno odlučuju o zabrani sudjelovanja stranih ponuditelja u svojim natječajima.

Treće, revidiranim prijedlogom utvrđuje se pretpostavka da ponude koje podnesu poduzeća iz ciljnih trećih zemalja podliježu kaznenom dodatku na cijenu, osim ako dokažu da manje od 50 % ukupne vrijednosti njihove ponude čini neobuhvaćena roba i usluge s podrijetlom u toj trećoj zemlji. Dok je u izvornom prijedlogu teret dokazivanja bio na javnim naručiteljima, on je sada prebačen na ponuditelja.

Četvrto, predlaže se daljnje smanjenje administrativnog opterećenja tako što se državama članicama omogućuje da navedu od kojih se njihovih naručitelja zahtijeva da primijene mjeru cjenovne prilagodbe. Ovim prijedlogom slijedi se model iz Provedbene uredbe¹. Peto, mjera cjenovne prilagodbe ne bi se primjenjivala na europska mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) te ponuditelje i proizvode koji potječu iz zemalja u razvoju u okviru općeg sustava povlastica GSP+, u skladu s trgovinskom i razvojnom politikom EU-a u odnosu na te zemlje. To vrijedi i za isključivanje MSP-ova iz instrumenta, čime se osigurava dosljednost IMN-a i sa širim političkim djelovanjem EU-a u tom području.

Šesto, novom odredbom dopustilo bi se uključivanje područja na regionalnoj i lokalnoj razini, primjerice saveznih zemalja, regija ili čak i općina. Sedmo, uz uklanjanje u cijelosti decentraliziranog stupa predlaže se skraćivanje rokova za Komisijine istrage u centraliziranom postupku. Osmo, u skladu s Komisijinim pristupom transparentnosti u trgovinskoj politici, predlaže se javna objava nalaza Komisijinih istraga o utvrđivanju prepreka ponudama u trećim zemljama. Deveto, objašnjava se da će se instrument primjenjivati na svu javnu nabavu i koncesije obuhvaćene direktivama EU-a o javnoj nabavi i koncesijama donesenima u veljači 2014. (što, primjerice, isključuje koncesije za usluge u opskrbi vodom).

Sve prethodno navedene izmjene u cijelosti su usklađene s objavom u Programu rada Komisije 2015. u pogledu pojednostavnjenja postupaka, skraćivanja rokova istrage i smanjenja broja dionika uključenih u provedbu.

- **Dosljednost u odnosu na postojeće odredbe u području obuhvaćenom prijedlogom**

¹ Uredba (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila, SL L 189, 27.6.2014., str. 50–58.

Inicijativa za IMN nov je prijedlog u okviru politike Europske unije u području međunarodne javne nabave. Nedavno donesene nove direktive Europske unije o javnoj nabavi², koje su joj prethodile, ne sadržavaju opći okvir za postupanje s ponudama koje sadržavaju stranu robu i usluge na tržištu javne nabave EU-a. Posebna pravila utvrđena su samo u člancima 85. i 86. Direktive 2014/25/EU. Te su odredbe međutim ograničene na javnu nabavu komunalnih usluga i njihovo je područje primjene preusko da bi imalo znatniji učinak na pregovore o pristupu tržištu. U praksi javna nabava EU-a u području komunalnih usluga čini samo 20 % ukupnog tržišta javne nabave u EU-u. U izmijenjenom prijedlogu Komisije predlaže se da se ta dva članka stave izvan snage nakon donošenja prijedloga za IMN.

- **Usklađenost s ostalim politikama i ciljevima Unije**

Početnom se inicijativom, kao i izmijenjenim prijedlogom, provodi strategija „Europa 2020.” te vodeća inicijativa u okviru te strategije za integriranu industrijsku politiku u vremenu globalizacije (COM(2010) 614). Provode se i Akt o jedinstvenom tržištu (COM(2011) 206) i Komunikacija o trgovini, rastu i globalnim pitanjima (COM(2010) 612). Riječ je i o strateškoj inicijativi u Programu rada Komisije 2011. (COM(2010) 623 final).

Prijedlog je usklađen s razvojnim politikama i ciljevima Unije, osobito načelnim šticeanjem robe i usluga iz najslabije razvijenih zemalja od primjene mjera u okviru tog instrumenta. U tom smislu izmijenjenim se prijedlogom čini korak dalje u uklanjanju ne samo najslabije razvijenih zemalja iz područja primjene IMN-a nego i onih zemalja u razvoju koje se smatraju ranjivima zbog nepostojanja raznolikosti i nedovoljne integracije unutar međunarodnog trgovinskog sustava i svjetskog gospodarstva. Cilj je te prilagodbe osigurati usklađenost s nadređenim ciljevima EU-a u području razvoja.

3. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Članak 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- **Načelo supsidijarnosti**

Prijedlog je u isključivoj nadležnosti Europske unije. Stoga se načelo supsidijarnosti ne primjenjuje.

- **Načelo proporcionalnosti**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti zbog sljedećih razloga:

Već je početnim prijedlogom uspostavljena brižna ravnoteža među interesima svih mjerodavnih dionika i interesom da se instrumentom poput IMN-a podrži trgovinska politika EU-a. Izmijenjenim se prijedlogom dodatno ograničavaju mogući negativni učinci početnog prijedloga, pri čemu su očuvani njegovi ključni aspekti koji pridonose jačanju međunarodnog pregovaračkog položaja.

- **Odabir instrumenta**

Predloženi instrument je uredba.

² Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovora o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.), Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi (SL L 94, 28.3.2014., str. 65) i Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga (SL L 94, 28.3.2014., str. 243)

Druga sredstva ne bi bila primjerena jer se samo uredbom može dostatno osigurati ujednačeno djelovanje Europske unije u području zajedničke trgovinske politike. Osim toga, s obzirom da se na temelju tog instrumenta Komisiji povjeravaju određene zadaće, ne bi bilo primjereno predložiti instrument kojim se zahtijeva prenošenje u pravne poretke država članica.

4. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINKA

• Savjetovanja s dionicima

Da bi prikupila stajališta dionika, Komisija je u okviru pripreme početnog prijedloga, uz pojedinačne sastanke, organizirala niz savjetovanja i informativnih aktivnosti. Nakon savjetovanja s dionicima održani su iscrpni razgovori s različitim predstavnicima država članica kako bi se izradio revidirani prijedlog i povećala vjerojatnost njegova donošenja.

Glavni razlozi koje su dionici iznijeli u prilog određenim političkim rješenjima ili protiv njih uključivali su rizik od protumjera EU-ovih trgovinskih partnera, administrativno opterećenje koje se može povezati s takvom inicijativom i činjenica da bi se njome mogao ugroziti status EU-a kao zagovaratelja otvorenih tržišta³. Osim toga velika većina dionika smatrala je da u slučaju ograničavanja pristupa tržištu odlučivati treba na razini EU-a, a ne na razini država članica ili naručitelja/javnih naručitelja⁴. U izmijenjenom se prijedlogu to načelo jasno potvrđuje člankom 1. stavkom 5., čime se zabranjuju ograničavajuće mjere osim onih propisanih ovom uredbom.

U vezi s administrativnim opterećenjem dionici su osobito smatrali da bi kašnjenja uzrokovana postupkom obavješćivanja u decentraliziranom stupu bila vrlo opterećujuća⁵, a taj je rizik u cijelosti uklonjen brisanjem bivšeg članka 6.

Sve su te zabrinutosti u izmijenjenom prijedlogu uzete u obzir tako što je stvoren usmjereniji instrument kojim bi se administrativno opterećenje trebalo smanjiti, a rizik od protumjera svesti na minimum, naglašavajući pritom načelo opće otvorenosti tržišta javne nabave EU-a zahvaljujući uklanjanju mogućnosti zatvaranja tržišta.

• Procjena učinka

Odbor Komisije za procjenu učinaka izdao je dva mišljenja o izvješću o procjeni učinka. Preporuke Odbora ugrađene su u završno izvješće o procjeni učinka u mjeri u kojoj je to bilo moguće. Iako nalazi Odbora i dalje vrijede, predstavljenim se izmjenama želi postići cilj stvaranja usmjerenijeg instrumenta i lakše praktične primjene, ograničavajući pritom moguće negativne učinke koji su utvrđeni u izvješću o procjeni učinka.

- Ograničavanjem mogućih ograničavajućih mjera na kaznene dodatke na cijenu u obzir se uzima zabrinutost u pogledu potpunog zatvaranja tržišta javne nabave EU-a, kako je bilo predviđeno na početku, što bi mogao biti pogrešan signal trećim zemljama i ne bi bio u skladu s gospodarskim interesima EU-a u cjelini. Budući da bi se cjenovna prilagodba primjenjivala samo u postupku evaluacije i ne bi utjecala na konačnu cijenu, ne bi bilo štetnog utjecaja na interese javnog naručitelja.
- Brisanjem decentraliziranog stupa u cijelosti će se ukloniti administrativno opterećenje za naručitelje koji zahtijevaju dozvolu za isključivanje stranih

³ Izvješće o procjeni učinka, Prilog 2. (Sažetak doprinosa javnom savjetovanju), odjeljak 3.3., str. 9.

⁴ Izvješće o procjeni učinka, Prilog 2. (Sažetak doprinosa javnom savjetovanju), odjeljak 3.3., str. 8.

⁵ Izvješće o procjeni učinka, Prilog 2. (Sažetak doprinosa javnom savjetovanju), odjeljak 4.4., str. 13.

ponuda. Tom se izmjenom štiti cjelovitost unutarnjeg tržišta i izbjegava rascjepkanost.

- Pretpostavka da će ograničavajuća mjera utjecati na ponude koje su dostavila poduzeća iz ciljnih trećih zemalja, osim ako ponuditelji dostave dokaz o suprotnome, dodatno će smanjiti administrativno opterećenje za javne naručitelje i povećati djelotvornost mjere jer je odluka javnog naručitelja u znatno manjoj mjeri podložna pravnom preispitivanju. Tako bi i obveza javnog naručitelja da tijekom nadmetanja prihvati osobne izjave u pogledu podrijetla robe i usluga trebala bi ići u tom smjeru.
- Davanjem uloge državi članici pri odabiru naručitelja/javnog naručitelja nadležnog za primjenu mjere osigurat će se da za provedbu ne budu zaduženi najmanji subjekti s ograničenim administrativnim kapacitetom i resursima. Tom se izmjenom u pitanje ne dovodi djelotvornost mjere jer mali javni naručitelji vjerojatno neće upravljati javnom nabavom u razmjerima na koje je usredotočen IMN. U slučaju da se ne dostavi popis subjekata ili dostavljeni popis ne odgovara donesenoj cjenovnoj mjeri, Komisija može na vlastitu inicijativu sastaviti takav popis.
- Isključivanjem najranjivijih zemalja u razvoju iz područja primjene instrumenta ne želi se utjecati na pregovarački položaj jer instrument ionako nije bio usmjeren na te zemlje. Izuzimanjem tih zemalja iz područja primjene dodatno će se objasniti da je svrha instrumenta pritisku izložiti velike trgovinske partnere kako bi subjektima iz EU-a dodatno otvorili svoja tržišta javne nabave. Neprimjenom na europske MSP-ove dodatno će se smanjiti administrativno opterećenje za te gospodarske subjekte u skladu s općom politikom EU-a u odnosu na MSP-ove.
- Cilj je mogućnosti usmjerivanja na regionalna i lokalna područja imati diferenciran pristup područjima i tako omogućiti razmjeran odgovor u slučaju da su diskriminirajuće mjere uvedene na nižoj razini vlasti (tj. na razini saveznih zemalja, regija ili općina), čime bi ih se potaknulo da svoje natječaje otvore i za ponuditelje iz EU-a.
- Skraćivanje roka Komisijinih istraga odgovor je na zabrinutost u pogledu duljine postupaka, što je osobito istaknuto u kontekstu decentraliziranog stupa, prema čemu bi javni naručitelji tijekom tekućeg postupka nabave trebali čekati na istragu i odluku Komisije. Prilagodbom rokova za preostali centralizirani postupak trebalo bi se pridonijeti ubrzanju istražne faze postupka.
- Objavom Komisijinih nalaza u pogledu trgovinskih prepreka u trećim zemljama trebalo bi se pridonijeti stvaranju nove dinamike usmjerene na njihovo uklanjanje.
- Kako je već predviđeno početnim prijedlogom, IMN-om će se obuhvatiti i koncesije u mjeri u kojoj nisu pokrivene novom direktivom o koncesijama. Pravilima o koncesiji nije utvrđeno koje aktivnosti trebaju obavljati javni ili privatni subjekti, nego središnje mjesto ima disciplina s kojom javni subjekti moraju nabavljati robu i usluge.

Djelotvornost

Zahvaljujući predloženim izmjenama instrument će biti djelotvorniji.

Objašnjenje pravila: U procjeni učinka istaknuta je djelotvornost izvorno predloženih rješenja u pogledu cilja da se objasne pravila pristupa tržištu javne nabave EU-a za ponude koje nisu iz EU-a. U njemu se međutim upućuje i na mnoge slabosti povezane s fakultativnom naravi decentraliziranog stupa, što može dovesti do različitih uzoraka primjene i rascjepkanosti unutarnjeg tržišta⁶. Izmijenjeni prijedlog i dalje će ispunjavati cilj objašnjavanja primjenjivih pravila, a Komisija će i dalje imati posljednju riječ u vezi s primjenom ograničavajućih mjera. Osim toga brisanjem decentraliziranog stupa primjena pravila bit će jednostavnija i usklađenija, a mogućnost da naručitelji/javni naručitelji pogriješe pri primjeni ograničavajućih mjera bit će smanjena. Skraćivanjem rokova za Komisijine istrage bit će brže jasno hoće li se ograničavajuće mjere poduzimati ili neće.

Pregovarački položaj: Brisanje decentraliziranog stupa i ograničavanje kaznenog dodatka na cijenu sadržava određeni rizik od slabljenja pregovaračkog položaja. Međutim glavna snaga pregovaračkog položaja proizlazi iz centraliziranog stupa, koji je zadržan. Komisija će i dalje moći iskoristiti svoju nadležnost da zaprijeti ograničavanjem pristupa tržištu i pokrene istragu o diskriminirajućem postupanju u bilo kojem trenutku. Osim toga izmijenjenim se prijedlogom dopuštaju usmjerenije mjere, među ostalim i tako što je predviđena mogućnost ograničavanja ograničavajućih mjera na područja niže razine vlasti. Ograničavanjem kaznenog dodatka na cijenu, kao blažeg oblika zatvaranja tržišta, koje je već ocijenjeno u izvornoj procjeni učinka, osigurava se načelna otvorenost tržišta EU-a uz mogućnost ciljanih mjera prema potrebi.

Učinkovitost

Zahvaljujući predloženim izmjenama instrument će biti učinkovitiji.

Administrativno opterećenje: Predloženim izmjenama smanjuje se administrativno opterećenje. Troškovi povezani s postupkom obavješćivanja u decentraliziranom postupku procijenjeni su u izvješću o procjeni učinka na 3,5 milijuna eura.⁷ Brisanjem decentraliziranog postupka i njegovih rokova eliminiraju se mogući rizici povezani s postupkom obavješćivanja koji su utvrđeni procjenom učinka. Dodjelom ovlasti državama članicama za predodabir naručitelja/javnih naručitelja koji će biti zaduženi za primjenu mjere pridonijet će se tomu da mjeru neće morati primjenjivati subjekti s ograničenim administrativnim kapacitetom. Rizik od povećanog administrativnog opterećenja koji je procjenom učinka odredaba o izuzetno niskim ponudama⁸ utvrđen za naručitelje/javne naručitelje, eliminirat će se brisanjem izvornog članka 7. MSP-ovi su često zbog svoje veličine i ograničenog kapaciteta suočeni s problemom opterećujućih postupaka. Iako već zbog visokog vrijednosnog praga nije vjerojatno da će manja poduzeća biti obuhvaćena instrumentom, njegovom se neprimjenom na europske MSP-ove dodatno smanjuje administrativno opterećenje tih gospodarskih subjekata, u skladu s općom politikom EU-a u odnosu na MSP-ove.

Rizik od protumjera: Predloženim izmjenama omogućit će se usmjerenost na ona područja treće zemlje koja su stvarno odgovorna za diskriminirajuće mjere a da pritom ne bude potrebno obuhvatiti zemlju u cjelini. Zahvaljujući toj mogućnosti preciznijeg usmjerivanja i obrazloženja mjera rizik od protumjera dodatno će se smanjiti.

Javne financije: Kako je navedeno u izvješću o procjeni učinka, ukupni je učinak instrumenta na javne financije zanemariv.⁹ Međutim daljnjim smanjivanjem područja primjene njegov će se učinak dodatno ograničiti.

⁶ Izvješće o procjeni učinka, odjeljak 6.6.2 (4), str. 33.

⁷ Izvješće o procjeni učinka, odjeljak 6.6.2 (6), str. 34.

⁸ Izvješće o procjeni učinka, odjeljak 6.9, str. 36.

⁹ Izvješće o procjeni učinka, odjeljak 6.6.2, str. 34.

Usklađenost

U izvješću o procjeni učinka ističe se da se dosljednost u odnosu na trgovinsku politiku EU-a i unutarnje tržište EU-a bolje osigurava ako se odluke donose na razini EU-a, tj. uz cjelovitu informiranost o svim pravnim, gospodarskim i političkim posljedicama i nemogućnost različitog postupanja unutar EU-a prema stranoj robi i uslugama.¹⁰ Brisanjem decentraliziranog postupka Komisija povećava svoju kontrolu nad primjenom ograničavajućih mjera i tako smanjuje rizik od pogrešne primjene pravila. Izmijenjenim će se prijedlogom stoga poboljšati usklađenost trgovinske politike EU-a i unutarnjeg tržišta EU-a te poštovati međunarodne obveze EU-a.

Zahtjev u pogledu procjene učinka stoga je ispunjen.

5. UTJECAJ NA PRORAČUN

Sam po sebi, prijedlog ne utječe na proračun. Dodatne Komisijine zadaće mogu se ispuniti s pomoću postojećih sredstava.

6. OSTALI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Prijedlog uključuje klauzulu o pregledu.

7. DETALJNO OBJAŠNJENJE POSEBNIH ODREDBA PRIJEDLOGA

Člankom 1. utvrđuju se predmet i područje primjene Uredbe. Tekst početnog prijedloga prilagođen je kako bi se u obzir uzelo brisanje decentraliziranog stupa. Odredba je jezično prilagođena kako bi se povećala čitljivost. Nadalje, u odredbu je uključeno objašnjenje kojim se utvrđuje da države članice ne mogu dodatno ograničiti pristup stranih gospodarskih subjekata u odnosu na ono što je propisano na temelju ove uredbe. Kako je već predviđeno početnim prijedlogom, IMN-om će se obuhvatiti i koncesije u mjeri u kojoj nisu pokrivene novom direktivom o koncesijama. Treba istaknuti da pravilima o koncesiji nije utvrđeno koje aktivnosti trebaju obavljati javni ili privatni subjekti, nego središnje mjesto ima disciplina s kojom se javni subjekti obraćaju tržištu u cilju nabave robe i usluga.

Članak 2. sadržava mjerodavne definicije, a većina njih preuzeta je iz direktiva EU-a o javnoj nabavi. Određeni izrazi koji se u nacrtu uredbe ne koriste izbrisani su. U izmijenjenom prijedlogu ne koristi se izraz „nepostojanje temeljne uzajamnosti”, nego se upućuje na „ograničavajuće i diskriminirajuće mjere i prakse u javnoj nabavi”.

Člankom 3. se za potrebe ove uredbe utvrđuju pravila o podrijetlu primjenjiva na robu i usluge koje nabavljaju naručitelji/javni naručitelji. U skladu s međunarodnim obvezama pravila o podrijetlu robe i usluga usklađeni su s pravilima o nepovlaštenom podrijetlu kako je definirano u Carinskom zakoniku EU-a¹¹. Podrijetlo usluge definirano je na temelju mjerodavnih pravila u okviru Ugovora o funkcioniranju Europske unije i prava poslovnog nastana te definicija u članku XXVIII. Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS). Određene prilagodbe početnog teksta poduzete su radi bolje čitljivosti.

U **članku 4.** navedene su iznimke od primjene instrumenta u odnosu na robu i usluge iz najslabije razvijenih zemalja. Izmijenjenim prijedlogom proširuje se iznimka radi

¹⁰ Izvješće o procjeni učinka, odjeljak 7.1.1.3, str. 40.

¹¹ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 302, 19.10.1992., str. 1.)

obuhvaćanja onih zemalja u razvoju koje se smatraju ranjivima zbog nepostojanja raznolikosti i nedovoljne integracije unutar međunarodnog trgovinskog sustava i svjetskog gospodarstva kako je definirano u Prilogu VII. Uredbi o općem sustavu povlastica¹².

Članak 5. početnog prijedloga suvišan je kontekstu izmijenjenog prijedloga i stoga je brisan. Izmijenjeni prijedlog sadržava **novi članak 5.** o izuzimanju od primjene instrumenta na europske MSP-ove kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ¹³. Kako bi se izbjeglo da takozvana fiktivna poduzeća zaobilaze tu odredbu, u njoj se izrijeком upućuje na razinu poslovne aktivnosti na jedinstvenom tržištu.

Članak 6. o uspostavi decentraliziranog postupka brisan je. U **novom članku 6.** utvrđena su pravila o Komisijinim istragama i rokovima koje treba poštovati. U izmijenjenom je prijedlogu skraćen prvi dio istražnog razdoblja, a umjesto toga, kako bi glavno pravilo o rokovima bilo strože, produženo je moguće dodatno razdoblje. Člankom se objašnjava da se nalazi Komisije javno objavljuju. Člankom 7. početnog prijedloga utvrdila se obveza javnih naručitelja da ponuditelje i Komisiju obavijeste u slučaju izuzetno niske ponude. Brisanjem decentraliziranog stupa ta je odredba izgubila važnost u uredbi i stoga jebrisana. U **novom članku 7.** predviđena su pravila o savjetovanju s trećim zemljama i moguće djelovanje Komisije nakon što na temelju istrage javne nabave zaključi da je predmetna treća zemlja donijela ili održava ograničavajuće i diskriminirajuće mjere ili prakse u javnoj nabavi.

Člankom 8. početnog prijedloga predviđena su pravila kojima se uređuje centralizirani stup, što je u izmijenjenom prijedlogu prebačeno u članak 9. U **novom članku 8.** uvedena je mjera cjenovne prilagodbe i utvrđeno je na koje se treće zemlje ta mjera može primjenjivati.

Člankom 9. početnog prijedloga reguliran je mehanizam savjetovanja s trećim zemljama u slučaju dokazane ograničavajuće prakse u javnoj nabavi, a ta je odredba u izmijenjenom prijedlogu premještena u članak 7. U **novom članku 9.** utvrđeno je da države članice predlažu koji će javni naručitelji provoditi mjeru cjenovne prilagodbe. Da bi osigurala primjerenu razinu djelovanja i uravnoteženu provedbu u državama članicama, predmetne subjekte određuje Komisija. U slučaju da se ne dostavi popis subjekata ili dostavljeni popis ne odgovara donesenoj cjenovnoj mjeri, Komisija može na vlastitu inicijativu sastaviti takav popis.

U **novom članku 10.** uređuju se povlačenje i obustava mjere. Tim se člankom utvrđuje da Komisija javno objavljuje nalaze u pogledu popravnih ili korektivnih mjera koje poduzmu predmetne treće zemlje.

Člankom 11. početnog prijedloga predviđena su pravila o povlačenju ili obustavi donesenih ograničavajućih mjera. U **novom članku 11.** opisuju se pravila za primjenu mjere cjenovne prilagodbe. Kazneni dodatak na cijenu primjenjuje se samo u postupku evaluacije, a ne na konačnu cijenu.

Člankom 12. početnog prijedloga utvrđuju se pravila za pružanje informacija ponuditelja o primjeni ograničavajućih mjera koje Komisija donese u kontekstu pojedinačnih postupaka javne nabave. U **novom članku 12.** utvrđuju se moguće iznimke u primjeni mjere cjenovne prilagodbe, što je u početnom prijedlogu bilo navedeno u članku 13. Te iznimke ostaju nepromijenjene.

U članku 13. početnog prijedloga opisuju se okolnosti pod kojima naručitelji/javni naručitelji mogu ukinuti mjere donesene na temelju ove uredbe. U **novim člancima 13. i 14.** utvrđuju se

¹² Uredba (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o primjeni sustava općih carinskih povlastica (SL L 303, 31.10.2012., str. 1.)

¹³ Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.)

pravila o pravnim sredstvima u slučaju povrede odredaba uredbe i postupanju odbora za odlučivanje, što je u početnom prijedlogu utvrđeno člancima 16. i 17.

Člancima 14. i 15. početnog prijedloga Komisiji se prenosi ovlast donošenja delegiranih akata radi ažuriranja priloga uredbi, što bi trebalo odražavati zaključke novih međunarodnih sporazuma Unije u području javne nabave. Budući da je decentralizirani stup brisan, prilog kojim se utvrđuju mjerodavni trgovinski sporazumi na snazi više nije potreban. Odluke Komisije o primjeni mjera cjenovne prilagodbe sadržavat će potrebne informacije o razmjeru obveza EU-a u odnosu na treće zemlje.

Članci 18. i 19. početnog prijedloga odnosili su se na povjerljivost i obvezu Komisije da obavijesti Europski parlament i Vijeće o primjeni uredbe. Te odredbe sada sadržavaju **članci 15. i 16.** izmijenjenog prijedloga.

Izvorni članak 20. sada je **članak 17.** izmijenjenog prijedloga. Tim se člankom predviđa prestanak važenja članaka 85. (bivši članak 58.) i 86. (bivši članak 59.) Direktive o komunalnim uslugama 2014/25/EU (bivša 2004/17/EZ). Bivšim člankom 21. i **novim člankom 18.** utvrđuje se stupanje na snagu uredbe.

Izmijenjeni prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o pristupu robe i usluga iz trećih zemalja unutarnjem tržištu javne nabave Unije i postupcima koji doprinose pregovorima o pristupu robe i usluga iz Unije tržištima javne nabave trećih zemalja

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁴,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹⁵,

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) **U skladu s** člankom 21. Ugovora o Europskoj uniji ~~predviđeno je da~~ Unija bi trebala definirati i provoditi zajedničke politike i djelovanja te ~~nastoji ostvariti visok stupanj suradnje~~ **poboljšati suradnju** na svim područjima međunarodnih odnosa, između ostaloga, radi poticanja integracije svih zemalja u svjetsko gospodarstvo, uključujući postupnim ukidanjem ograničenja u međunarodnoj trgovini.
- (2) Prema članku 206. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) Unija uspostavljanjem carinske unije u zajedničkom interesu doprinosi skladnom razvoju svjetske trgovine, postupnom ukidanju ograničenja međunarodne trgovine i izravnih stranih ulaganja te smanjenju carinskih i ostalih prepreka.
- (3) U skladu s člankom 26. **Ugovora o funkcioniranju Europske unije** UFEU-a Unija donosi mjere s ciljem uspostave ili osiguranja funkcioniranja unutarnjeg tržišta koje obuhvaća područje bez unutarnjih granica na kojemu se slobodno kretanje roba, osoba, usluga i kapitala osigurava u skladu s odredbama Ugovora.
- (4) Članak III. stavak 8. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. i članak XIII. Općeg sporazuma o trgovini uslugama isključuju javnu nabavu iz glavnih multilateralnih postupaka **Svjetske trgovinske organizacije (WTO)**.
- (5) **Revidiranim plurilateralnim sporazumom WTO-a o javnoj nabavi poduzećima iz Unije omogućuje se samo ograničen pristup tržištima javne nabave trećih zemalja, a Sporazum se primjenjuje samo na ograničen broj članica WTO-a, koje su strane u Sporazumu. Revidirani sporazum o javnoj nabavi Unija je zaključila u prosincu 2013.**

¹⁴ SL C¹⁵ SL C

- (56) U kontekstu Svjetske trgovinske organizacije **WTO-a** i na temelju bilateralnih odnosa Unija se zalaže za ambiciozno otvaranje međunarodnih tržišta javne nabave Unije i njezinih trgovačkih partnera u duhu uzajamnosti i zajedničke koristi.
- (7) **Ako je dotična zemlja sudionica Sporazuma WTO-a o javnoj nabavi ili je sklopila trgovinski sporazum s EU-om koji uključuje odredbe o javnoj nabavi, Komisija bi trebala slijediti mehanizme savjetovanja i/ili postupke rješavanja sporova određene u tom ugovoru u slučaju da se ograničavajući postupci odnose na nabavu koja podliježe obvezama u vezi s pristupom tržištu dotične zemlje.**
- (68) Mnoge treće zemlje nisu voljne otvoriti svoja tržišta javne nabave **i koncesija** međunarodnoj konkurenciji niti se pobrinuti za veći stupanj otvaranja u odnosu na dosadašnji. Stoga se gospodarski subjekti Unije suočavaju s ograničavajućim postupcima nabave u mnogim trgovačkim partnerima Unije. Ti ograničavajući postupci nabave rezultiraju gubljenjem značajnih važnih trgovačkih prilika.
- (79) Direktiva 2004/17/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. **2014/25/EU** Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ od 26. veljače 2014. o usklađivanju postupaka nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća 2004/18/EZ od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama sadržava samo nekoliko odredaba o vanjskim dimenzijama pravila Unije o javnoj nabavi, osobito članci 58.**85.** i 59.**86.** Direktive 2004/17/EC. Međutim, te odredbe ~~only~~ imaju ograničen opseg te ih zbog manjka smjernica javni naručitelji ne primjenjuju često **bi ih trebalo zamijeniti.**
- (8) U skladu s člankom 207. UFEU-a zajednička trgovinska politika na području javne nabave mora se temeljiti na jedinstvenim načelima.
- (410) **Uredbom (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ utvrđuju se pravila i postupci radi ostvarivanja prava Unije u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma koje je Unija zaključila. Pravila i postupci za postupanje s robom i uslugama koje nisu obuhvaćene takvim međunarodnim sporazumima ne postoje.**
- (911) U interesu pravne sigurnosti Unije te gospodarskih subjekata, i naručitelja **i** javnih naručitelja trećih zemalja, obveze koje je Unija poduzela u vezi s pristupom međunarodnom tržištu u odnosu na treće zemlje na području javne nabave **i koncesija** trebale bi se odražavati u pravnom poretku EU-a, osiguravajući na taj način njihovu djelotvornu primjenu. ~~Komisija treba zadati smjernice za primjenu postojećih obveza Europske unije u vezi s pristupom međunarodnom tržištu. Te je smjernice potrebno redovito ažurirati, a one trebaju sadržavati informacije jednostavne za upotrebu.~~
- (102) Ciljevi poboljšavanja pristupa gospodarskih subjekata **Unije** EU-a tržištima javne nabave **i koncesija** određenih trećih zemalja koja su zaštićena restriktivnim **i diskriminirajućim** mjerama **ili praksama** nabave i očuvanja jednakih uvjeta tržišnog natjecanja na unutarnjem europskog tržištu zahtijevaju **upućivanje na pravila o nepovlaštenom podrijetlu utvrđena u carinskom zakonodavstvu EU-a**

¹⁶ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.)

¹⁷ Uredba (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila i o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 3286/94 o utvrđivanju postupaka Zajednice u području zajedničke trgovinske politike kako bi se osiguralo ostvarivanje prava Zajednice prema međunarodnim trgovinskim pravilima, posebno onima utvrđenima pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije (SL L 189, 27.6.2014., str. 50.)

kako bi naručitelji i javni naručitelji znali jesu li roba i usluge da se postupanje s robom i uslugama trećih zemalja koje ne podliježu obuhvaćene net međunarodnim obvezama Unije, uskladi diljem Europske unije.

- (14³) U tu svrhu potrebno je uspostaviti pravila o podrijetlu proizvoda kako bi središnja tijela za javnu nabavu/javni naručitelji znali obuhvaćaju li međunarodne obveze Europske unije i robu i usluge. Podrijetlo robe potrebno je utvrditi u skladu s člancima 22. do 26. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2913/1992¹⁸; Europskog parlamenta i Vijeća od 12. listopada 1992. o uspostavljanju Carinskog zakonika Zajednice. U skladu s tom odredbom, roba se smatra robom iz Unije ako je u cijelosti nabavljena ili proizvedena u Uniji. Zemljom podrijetla robe u čijoj je proizvodnji sudjelovala jedna treća zemlja ili više njih smatra se zemlja u kojoj je izvršena posljednja, važna, ekonomski opravdana obrada ili postupak u okruženju opremljenom za tu svrhu, a čiji je rezultat proizvodnja novog proizvoda ili predstavlja važnu fazu proizvodnje.
- (14) Podrijetlo usluge trebalo bi se utvrditi na temelju podrijetla fizičke ili pravne osobe koja je pruža. Smjernice navedene u uvodnoj izjavi 9. trebaju obuhvatiti primjenu pravila o podrijetlu proizvoda u praksi.
- (15) U kontekstu ukupnih političkih ciljeva Unije za potporu gospodarskom rastu zemalja u razvoju i njihovu integraciju u globalni vrijednosni lanac, što čini temelj sustava općih carinskih povlastica koji Unija uspostavlja kako je izloženo u Uredbi (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹, ova se uredba ne bi trebala primjenjivati na ponude u kojima više od 50 % ukupne vrijednosti čine, u skladu s pravilima Unije o nepovlaštenom podrijetlu, roba i usluge s podrijetlom iz najslabije razvijenih zemalja na koje se primjenjuje aranžman „Sve osim oružja” ili zemalja u razvoju koje se smatraju ranjivima zbog nepostojanja raznolikosti i nedovoljne integracije unutar međunarodnog trgovinskog sustava kako je definirano u prilogima IV. i VII. Uredbi (EU) br. 978/2012.
- (16⁷) U kontekstu ukupnih političkih ciljeva Unije za potporu malim i srednjim poduzećima ova se uredba ne bi trebala primjenjivati niti na ponude koje dostave MSP-ovi koji imaju poslovni nastan u Uniji i čije bitne poslovne aktivnosti uključuju izravnu i djelotvornu vezu s gospodarstvom najmanje jedne države članice.
- (12) Komisija procjenjuje treba li na zahtjev središnjih tijela za javnu nabavu/javnih naručitelja u smislu Direktiva [2004/17/EZ, 2004/18/EZ i Direktive [....] Europskog parlamenta i Vijeća od [....]....o dodjeli koncesijskih ugovora] odobriti isključenje za natječaje čija je vrijednost procijenjena na 5 000 000 eura ili više iz postupaka nabave roba i usluga koji nisu obuhvaćeni međunarodnim obvezama Europske unije.
- (13) Radi transparentnosti središnja tijela za javnu nabavu/javni naručitelji koji namjeravaju iskoristiti svoje ovlasti u skladu s ovom Uredbom kako bi iz postupaka dodjele ugovora isključili ponude za robu i/ili usluge koje potječu izvan Europske Unije, a u kojima vrijednost neobuhvaćenih roba ili usluga premašuje 50 % ukupne vrijednosti tih roba i usluga, moraju o tome obavijestiti gospodarske subjekte u obavijesti o dodjeli ugovora u Službenom listu Europske unije.
- (14) Kako bi se Komisiji omogućilo da donese odluku o isključenju roba i usluga trećih zemalja koje ne podliježu međunarodnim obvezama Unije, potrebno je da središnja

¹⁸ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2913/1992 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 302, 9.10.1992., str. 1)

¹⁹ Uredba (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o primjeni sustava općih carinskih povlastica i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 732/2008 (SL L 303, 31.10.2012., str. 1.)

~~tijela za javnu nabavu/javni naručitelji obavijeste Komisiju o svojoj namjeri isključenja takvih roba i usluga pomoću standardnog obrasca koji sadrži dovoljno podataka.~~

- (15) ~~Za ugovore čija je vrijednost procijenjena na 5 000 000 eura ili više Komisija treba odobriti predviđeno isključenje ako je međunarodnim sporazumom o pristupu tržištima javne nabave između Unije i zemlje iz koje roba i usluge potječu predviđeno jasno pridržavanje prava Unije na području pristupa tržištu za robe i/ili usluge za koje se predlaže isključenje. U nedostatku takvog sporazuma Komisija treba odobriti isključenje ako treća zemlja provodi ograničavajuće mjere za javnu nabavu koje vode do nedostatka temeljne uzajamnosti u vezi s otvaranjem tržišta između Unije i treće zemlje o kojoj je riječ. Nedostatak temeljne uzajamnosti treba se pretpostaviti ako ograničavajuće mjere za javnu nabavu izazivaju tešku i opetovanu diskriminaciju gospodarskih subjekata, roba i usluga iz EU-a.~~

- (16) ~~Prilikom procjenjivanja postoje li ograničavajuće i/ili diskriminirajuće mjere ili prakse u javnoj nabavi~~ manjak temeljne uzajamnosti s u trećoj zemlji Komisija bi trebala ispitati u kojoj mjeri zakonodavstvo o ~~javnoj nabavi~~ javnoj nabavi i koncesijama zemlje o kojoj je riječ jamči transparentnost u skladu s međunarodnim normama u području javne nabave i izbjegava svaku vrstu diskriminacije roba, usluga i gospodarskih subjekata Unije. Osim toga trebala bi ispitati u kojoj mjeri pojedinačni naručitelji ili pojedinačni javni naručitelji provode ili prihvaćaju diskriminirajuću praksu u odnosu na robe, usluge i gospodarske subjekte Unije.

- (15) ~~18)~~ S obzirom na to da pristup roba i usluga trećih zemalja tržištima javne nabave Unije ulazi u područje zajedničke trgovinske politike, države članice ~~i ili~~ njihovi naručitelji ~~i~~ javni naručitelji ne bi smjeli ograničavati pristup roba i usluga iz trećih zemalja u postupcima nadmetanja ni na koji način osim na načine koji su navedeni kako je navedeno u ovoj uredbi.

- (19) ~~S obzirom na teškoće u pristupu središnjih tijela za javnu nabavu/javni naručitelja obrazloženjima ponuditelja u kontekstu ponuda za robu i/ili usluge koje potječu izvan Unije, a u kojima vrijednost neobuhvaćenih roba i usluga premašuje 50 % ukupne vrijednosti tih roba i usluga, primjereno je omogućiti povećanu transparentnost za izuzetno niske ponude. Uz pravila navedena u članku 69. Direktive o javnoj nabavi i članku 79. Direktive o javnoj nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnoga gospodarstva, energetske i prometnog sektora te sektoru poštanskih usluga, središnje tijelo za javnu nabavu/javni naručitelj koji namjerava prihvatiti tako izuzetno nisku ponudu treba o tome napismeno obavijestiti ostale ponuditelje, uključivši razloge za izuzetno nisku cijenu ili naplaćene troškove. Na taj se način tim ponuditeljima omogućuje pridonijeti točnijoj procjeni hoće li uspješni ponuditelj moći potpuno poštovati ugovor pod uvjetima navedenima u dokumentaciji ponude. Stoga ti dodatni podaci omogućuju ravnopravne uvjete na tržištu javne nabave EU-a.~~

- (20) ~~19)~~ Komisija bi trebala moći, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev zainteresiranih strana ili države članice, u svakom trenutku pokrenuti vanjsku istragu o ~~javnoj nabavi~~ čiji su predmet ograničavajuće mjere ili postupci javne nabave koje navodno donele ili provodi treća zemlja. ~~Osobito treba voditi računa o činjenici da je Komisija odobrila niz prijedloga isključivanja u odnosu na treću zemlju prema članku 6. stavku 2. ove Uredbe.~~ Takav istražni postupak ne bi smio dovoditi u pitanje Uredbu (EZ) br. 3286/94 od 22. listopada 1994. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća kojom se utvrđuju postupci Zajednice na području zajedničke trgovinske politike kako bi se

osiguralo izvršenje prava Zajednice prema pravilima međunarodnog trgovanja, posebno onih uspostavljenih pod pokroviteljstvom Svjetske trgovinske organizacije.

- (21)~~20~~ Ako Komisija na temelju dostupnih podataka ima razloga vjerovati da je treća zemlja usvojila ili provodi ograničavajući postupak nabave, trebala bi moći pokrenuti istragu. Ako se u trećoj zemlji utvrdi postojanje mjere ili prakse ograničavajuće i/ili diskriminirajuće nabave, Komisija bi trebala pozvati dotičnu zemlju da započne savjetovanje radi poboljšanja prilika za nadmetanje u vezi s postupcima javne nabave za gospodarske subjekte, robe i usluge iz Unije u toj zemlji.

~~(18)~~**21)Iznimno je važno da se istrage provode transparentno. Izvješće o glavnim nalazima istrage trebalo bi stoga biti javno dostupno.**

- (19) Ako se u trećoj zemlji utvrdi postojanje postupaka ograničavajuće nabave, Komisija treba pozvati dotičnu zemlju da započne savjetovanje radi poboljšanja prilika za nadmetanje u postupcima javne nabave za gospodarske subjekte, robe i usluge u toj zemlji.

- (22)~~22~~ Ako savjetovanje s dotičnom zemljom ne dovede u razumnom roku do potrebnog poboljšanja u prilikama za nadmetanje za gospodarske subjekte, robe i usluge EU-a Unije, Komisija bi trebala, prema potrebi, moći donijeti poduzeti odgovarajuće ograničavajuće mjereu cjenovne prilagodbe za ponude koje podnesu gospodarski subjekti koji potječu iz te zemlje i/ili koje sadržavaju robu i usluge s podrijetlom iz te zemlje.

- (23) Takve mjere trebale bi se primjenjivati samo u svrhu mogu prouzročiti obvezno isključivanje određenih roba i usluga trećih zemalja iz postupaka javne nabave u Europskoj uniji ili mogu prouzročiti obvezne kaznene troškove za cijene evaluacije ponuda sastavljenih od roba ili usluga podrijetlom iz te zemlje. Kako bi se izbjeglo zaobilaženje tih mjera, također može biti potrebno isključenje usmjerivanje na određene pravne osobe pod stranom kontrolom ili pravne osobe u stranom vlasništvu koje, unatoč poslovnom nastanu u Europskoj uniji, osnovanih u Europskoj Uniji nisu uključene u bitne poslovne aktivnosti u izravnoj i djelotvornoj vezi s gospodarstvom najmanje jedne dotičnih država članica. Odgovarajuće mjere ne smiju biti nerazmjerne u odnosu na ograničavajuće postupke nabave na koje se odnose.

- (24) Komisija treba moći spriječiti Mjere cjenovne prilagodbe ne bi smjele imati negativan utjecaj predviđenog isključenja na tekuće pregovore o trgovini sa zemljom o kojoj je riječ. Stoga, ako je zemlja pokrenula temeljne pregovore s Unijom o pristupu tržištima javne nabave, a Komisija smatra da postoje opravdani izgledi za uklanjanje ograničavajućih postupaka nabave u bliskoj budućnosti, Komisija može obustaviti mjere donijeti provedbeni akt tijekom pregovora, da se robe i usluge iz te zemlje ne isključuju iz postupaka za dodjelu ugovora u trajanju od godinu dana.

- (26) U svjetlu cjelokupne politike Unije prema najmanje razvijenim zemljama kao što je, između ostalog, navedeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 732/2008 od 22. srpnja 2008. o primjeni sustava općih carinskih povlastica od 1. siječnja 2009., primjereno je robe i usluge iz tih zemalja izjednačiti s robama i uslugama Unije.

- (25) Da bi se naručiteljima ili javnim naručiteljima pojednostavnila primjena mjere cjenovne prilagodbe, potrebno je pretpostaviti da će svi gospodarski subjekti koji potječu iz ciljne treće zemlje s kojom ne postoji sporazum o javnoj nabavi podlijehati mjeri osim ako dokažu da manje od 50 % ukupne vrijednosti njihove ponude čine roba i usluge s podrijetlom iz predmetne treće zemlje.**

- (26) Najprimjerenije je da države članice odrede naručitelje ili javne naručitelje, odnosno kategorije naručitelja ili javnih naručitelja, koji bi trebali primjenjivati mjeru cjenovne prilagodbe. Da bi se osigurali poduzimanje primjerene razine djelovanja i pravedna raspodjela opterećenja među državama članicama, Komisija bi trebala donijeti konačnu odluku na temelju popisa koji dostavi svaka država članica. Ako bude potrebno, Komisija može sastaviti popis na vlastitu inicijativu.
- (27) Nužno je da naručitelji ~~i~~ javni naručitelji imaju pristup nizu visokokvalitetnih proizvoda koji će zadovoljiti njihove zahtjeve za kupnju po konkurentnoj cijeni. Stoga bi naručitelji ~~i~~ javni naručitelji trebali imati mogućnost neprimjene ~~odbaciti~~ mjere cjenovne prilagodbe koje ograničavaju pristup neobuhvaćene robe i usluga u slučaju da nema dostupnih roba i usluga Unije i/ili obuhvaćenih roba i usluga koje zadovoljavaju uvjete naručitelja ~~i~~ javnog naručitelja radi zaštite osnovne potrebe javnosti, npr. u području zdravlja ~~i~~ javne sigurnosti, ili u slučaju da primjena mjera dovodi do nerazmjernog rasta cijena ili troškova ugovora.
- (28) U slučaju da naručitelji ~~i~~ javni naručitelji pogrešno primjenjuju izuzimanje iz mjera cjenovne prilagodbe koje ograničavaju pristup neobuhvaćenih roba i usluga, Komisija bi trebala moći primijeniti korektivni mehanizam iz članka 3. Direktive Vijeća 89/665/EEZ²⁰ ~~o usklađivanju zakona, propisa i upravnih odredaba koji se odnose na primjenu postupaka revizije za dodjelu ugovora o javnoj opskrbi i javnim radovima~~ ili članka 8. Direktive Vijeća 92/13/EEZ²¹ ~~za usklađivanje zakona, propisa i upravnih odredaba koji se odnose na primjenu pravila Zajednice o postupcima nabave subjekata koji djeluju na području vodnoga gospodarstva, energije, prijevoza i telekomunikacija. U istu svrhu,~~ Osim toga ugovori koje naručitelji ili javni naručitelji zaključeni s gospodarskim subjektom koji krši odluke Komisije ~~o predviđenim isključenjima, o čemu su središnja tijela za javnu nabavu/javni naručitelji poslali obavijest, ili pak kršeći mjere cjenovne prilagodbe za ograničavanje pristupa neobuhvaćenih roba i usluga trebali bi biti se proglasiti nevažećima u smislu Direktive 2007/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.~~
- ~~(2731) Kako bi u pravnom poretku Europske unije odražavala obveze u vezi s pristupom međunarodnom tržištu na području javne nabave nakon usvajanja ove Uredbe, Komisija treba imati ovlasti za donošenje akata u skladu s izmjenama članka 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u vezi s popisom međunarodnih sporazuma priloženih ovoj Uredbi. Posebno je važno da Komisija tijekom svoga pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na stručnoj razini. Pri pripremi i sastavljanju delegiranih akata Komisija treba osigurati istovremen, pravovremen i prikladan prijenos odgovarajućih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.~~
- (3029) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove uredbe, Komisiji se dodjeljuju provedbene ovlasti. Te bi se ovlasti trebale provoditi u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²² ~~od 16. veljače 2011. kojom se utvrđuju pravila i opća načela na temelju kojih države članice nadziru izvršavanje provedbenih ovlasti Komisije.~~

²⁰ Direktiva Vijeća 89/665/EEZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na primjenu postupaka kontrole na sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe i javnim radovima (SL L 395, 30.12.1989., str. 33.)

²¹ Direktiva Vijeća 92/13/EEZ o usklađivanju zakona i drugih propisa o primjeni pravila Zajednice u postupcima nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnoga gospodarstva, energetskom, prometnom i telekomunikacijskom sektoru (SL L 76, 23.3.1992., str. 14.)

²² Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.)

- (30) Postupak ispitivanja trebao bi se primijeniti za donošenje provedbenih akata u pogledu donošenja, povlačenja, ili obustave ili reaktiviranja mjere cjenovne prilagodbe.
- (2931) Za donošenje provedbenih akata za prilagodbu za oblikovanje standardnih obrazaca za objavu obavijesti o ugovoru ili koncesiji slanje obavijesti Komisiji te podrijetlo roba i usluga trebalo bi primijeniti savjetodavni postupak. ~~Te odluke nemaju nikakva~~ utjecaja s financijskog gledišta, niti na prirodu ili opseg obveza proizašlih iz ove Uredbe. Upravo suprotno, ti akti imaju administrativnu svrhu te služe tome da olakšaju primjenu pravila određenih ovom Uredbom.
- (302) Zahvaljujući redovitim izvještajima Komisijae trebalo podnijeti izvješće o primjeni ove Uredbe bi moći pratiti najmanje svake tri godine primjenju i učinkovitost postupaka utvrđenih ovom uredbom.
- (313) U skladu s načelom razmjernosti, za postizanje osnovnog cilja uspostave zajedničke vanjske politike na području javne nabave nužno je i primjereno utvrditi zajednička pravila o postupanju s ponudama koje sadržavaju robama~~u~~ i uslugama~~e~~ koje ne podliježu međunarodnim obvezama ~~Europske u~~Unije. Ova uredba ~~o pristupu~~ gospodarskih subjekata, roba i usluga trećih zemalja ne prelazi okvir potreban za postizanje tih ciljeva, u skladu s ~~trećim~~ člankom 5. stavkom četvrtim Ugovora o Europskoj uniji,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I. Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom uredbom utvrđuju se ~~pravila o~~ mjere usmjerene na poboljšanje pristupa gospodarskih subjekata, robe i usluga Unije tržištima javne nabave i koncesija u trećim zemljama. Njome se utvrđuju postupci za provedbu istrage Komisije o navodnim ograničavajućim i diskriminirajućim mjerama ili praksama u javnoj nabavi koje treće zemlje donesu ili provode ~~roba i usluga trećih zemalja sklapanju u odnosu na gospodarske subjekte, robu i usluge Unije te za pokretanje savjetovanja s predmetnim trećim zemljama.~~

Njome se predviđa mogućnost primjene mjera cjenovne prilagodbe na određene ponude za ugovor~~e~~ o izvršavanju radova ili djela, o opskrbi robama i/ili pružanju usluga te o koncesijama, središnjih tijela za javnu nabavu/javnih naručitelja Unije te se određuju postupci koji podupiru pregovore o pristupu na temelju podrijetla predmetnih gospodarskih subjekata, roba i ili usluga Unije tržištima javne nabave trećih zemalja
2. Ova se uredba primjenjuje na ugovore koje pokrivaju sljedeći akti:
 - (a) Direktiva 2014/23/EU²³ [2004/17/EC];
 - (b) Direktiva 2014/24/EU [2004/18/EC];²⁴

²³

Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.)

(c) Direktiva **2014/25/EU** [2014/... (o dodjeli koncesijskih ugovora)].

3. Ova se uredba primjenjuje na dodjelu ugovora o **opskrbi robom i/ili uslugama te o dodjeli koncesija za radove i usluge. Primjenjuje se samo pri** nabavi roba i usluga u javne svrhe. **Ne primjenjuje se ako je roba kupljena**, a ne u svrhu komercijalne preprodaje niti u svrhu upotrebe u proizvodnji roba ili pružanju usluga za komercijalnu prodaju. **Ne primjenjuje se ako su usluge kupljene u svrhu komercijalne preprodaje niti u svrhu upotrebe u opskrbi uslugama za komercijalnu prodaju.**
4. **Ova se uredba primjenjuje samo u vezi s ograničavajućim i/ili diskriminirajućim mjerama ili praksama u javnoj nabavi koje treća zemlja provodi u vezi s kupnjom neobuhvaćenih roba i usluga. Primjenom ove uredbe u pitanje se ne dovode međunarodne obveze Unije.**
5. **Države članice i njihovi naručitelji i javni naručitelji ne primjenjuju ograničavajuće mjere u odnosu na gospodarske subjekte, robu i usluge iz trećih zemalja osim onih koje su predviđene ovom uredbom.**

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) **„gospodarski subjekt” „dobavljač”** znači fizička ili pravna osoba **ili javno tijelo ili skupina takvih osoba i/ili tijela, uključujući bilo koje privremeno udruženje poduzetnika, koji dostavljaju ponudu za izvršenje radova i/ili djela, opskrbu robom ili pružanje usluga** koja na tržištu nudi izvršavanje radova ili djela ili usluge;
- (b) ~~„pružatelj usluge” označava fizičku ili pravnu osobu koja na tržištu nudi izvršavanje radova ili djela ili usluge;~~
- (be) ~~„središnje tijelo za javnu nabavu/javni naručitelj”~~ znači „javni naručitelj” kako je definirano u članku 1. stavku 9. Direktive 2004/18/EZ, **članku 2. stavku 1. Direktive 2014/24/EU;**
- (c) ~~„javni naručitelj”~~ **znači „naručitelj”** kako je definirano u **članku 4. stavku 1. Direktive 2014/25/EU i članku 7. Direktive 2014/23/EU** članku 2. Direktive 2004/17/EZ te člancima 3. i 4. Direktive 20... o dodjeli koncesijskih ugovora];
- (d) „obuhvaćena roba ili usluge” znači roba ili usluge podrijetlom iz zemlje s kojom je Unija sklopila međunarodni sporazum u području javne nabave **i/ili koncesija**, uključujući obveze u vezi s pristupom tržištu te na koje se odgovarajući sporazum primjenjuje. ~~Prilog I. ovoj Uredbi sadrži popis odgovarajućih ugovora;~~
- (e) „neobuhvaćena roba ili usluge” znači roba ili usluge podrijetlom iz zemlje s kojom Unija nije sklopila međunarodni sporazum u području javne nabave **ili koncesija**, uključujući obveze u vezi s pristupom tržištu ~~ili~~, **kao i** roba ili

usluge podrijetlom iz zemlje s kojom je Unija sklopila takav sporazum, no na koje se odgovarajući sporazum ne primjenjuje;

- (f) ~~„mjera” označava bilo koji zakon, uredbu ili praksu, ili pak njihovu kombinaciju;~~
- (g) ~~„zainteresirane strane” označavaju tvrtku ili poduzeće osnovano u skladu sa zakonodavstvom države članice i čije se sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Uniji, a koje je izravno povezano s proizvodnjom roba ili pružanjem usluga koje podliježu ograničavajućim mjerama javne nabave trećih zemalja.~~

2. ~~Za potrebe ove Uredbe~~

(f) „ograničavajuća i/ili diskriminirajuća mjera ili praksa u javnoj nabavi” znači bilo kakva zakonodavna, regulatorna ili administrativna mjera, postupak ili praksa, ili njihova kombinacija, što ih donesu ili provode javna tijela ili pojedinačni javni naručitelji ili naručitelji u trećoj zemlji i koji dovedu do ozbiljnog i ponavljajućeg ometanja pristupa robe, usluga i/ili gospodarskih subjekata iz Unije tržištu javne nabave ili koncesija u toj zemlji;

- (ga) ~~pojam „zemlja”~~ **znači** ~~može se odnositi na bilo koju~~ **državu** ~~ili zasebno carinsko područje,~~ a da tak~~vaj~~ **nomenklatura** ~~izraz~~ nema utjecaja na suverenitet;
- (b) ~~pojam „gospodarski subjekt” podjednako obuhvaća koncepte dobavljača i pružatelja usluge;~~
- (c) ~~gospodarski subjekt koji je podnio ponudu naziva se „ponuditelj”;~~
- (d) ~~izvršavanje radova i/ili djela u smislu Direktiva [2004/17/EZ, 2004/18/EZ i Direktive 201./.. o dodjeli koncesijskih ugovora] u svrhu ove Uredbe smatra se pružanjem usluge;~~
- (e) ~~„obvezni kazneni troškovi” odnose se na obvezu javnih naručitelja da povećaju, s određenim iznimkama, cijenu usluga i/li roba koje potječu iz određenih trećih zemalja ponuđenih u postupcima dodjele ugovora.~~

(h) MSP znači MSP kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ²⁵.

2. Za potrebe ove uredbe ~~izvršavanje radova i/ili djela u smislu direktiva [2004/17/EC, 2004/18/EZ i Direktive 201./..~~ **2014/25/EU, 2014/24/EU i Direktive 2014/23/EU** ~~o dodjeli koncesijskih ugovora] u svrhu ove Uredbe smatra se pružanjem usluge.~~

Članak 3.

Pravila o podrijetlu

1. Podrijetlo robe utvrđuje se u skladu s člancima 22. do 26. Uredbe **Vijeća** (EEZ) br. 2913/1992 ~~Europskog parlamenta i Vijeća²⁶. od 12. listopada 1992. o osnivanju Carinskog kodeksa Zajednice.~~

²⁵

Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.)

2. Podrijetlo usluge utvrđuje se na temelju podrijetla fizičke ili pravne osobe koja **gospodarskog subjekta koji** je pruža.
- 3.** Pod podrijetlom pružatelja usluge **gospodarskog subjekta** podrazumijeva se sljedeće:
- (a) u slučaju fizičke osobe, zemlja koje je osoba državljanin ili zemlja u kojoj ima pravo stalnog boravka;
 - (b) u slučaju pravne osobe, **jedno** bilo što od sljedećeg:
 - i. ako se usluga **ne** pruža na druge načine, a ne na temelju komercijalne prisutnosti unutar Unije, zemlja **pod čijom jurisdikcijom** u kojoj je pravna osoba osnovana ili ustrojena prema zakonima te države te na čijem državnom području pravna osoba obavlja bitnu poslovnu aktivnost;
 - (2ii.) ako se usluga pruža putem komercijalne prisutnosti unutar Unije, država članica u kojoj pravna osoba ima poslovni nastan te na čijem teritoriju sudjeluje u bitnim poslovnim aktivnostima koje su u izravnoj i djelotvornoj vezi s gospodarstvom dotičnih **predmetne** država članica.
- Za potrebe **prvog podstavka** točke **(b) podtočke ii.** (2), ako pravna osoba ne sudjeluje u bitnim poslovnim aktivnostima koje su u izravnoj i djelotvornoj vezi s gospodarstvom dotične države članice, zemlja podrijetla fizičkih ili pravnih osoba **zemlja je podrijetla osobe ili osoba** koji posjeduju ili kontroliraju pravnu osobu koja pruža uslugu.
- Smatra se da je pravna osoba koja pruža uslugu: „u vlasništvu” subjekata dotične zemlje **osoba** ako je više od 50 % kapitala u stvarnom vlasništvu subjekata osoba te zemlje.
- Smatra se da je pravna osoba** te njome „upravljaju” subjekti dotične zemlje **„pod kontrolom” osoba određene zemlje** ako te osobe imaju ovlasti za imenovanje većine direktora pravne osobe ili na druge načine mogu zakonski usmjeravati njezine radnje.
3. Za potrebe ove Uredbe, s robama ili uslugama koje potječu iz zemalja Europskoga gospodarskog prostora koje nisu države članice postupat će se kao i s onima koje potječu iz država članica.

Poglavlje II.

Postupanje s obuhvaćenim i neobuhvaćenim robama i uslugama; izuzetno niske ponude
Izuzeća

Članak 4.

Postupanje s obuhvaćenim robama i uslugama **Izuzeće za robu i usluge s podrijetlom iz najslabije razvijenih zemalja i određenih zemalja u razvoju**

Pri sklapanju ugovora o izvršavanju radova i/ili djela, opskrbi robom ili pružanju usluga središnja tijela za javnu nabavu/javni naručitelji postupat će s obuhvaćenom robom i uslugama kao s robom i uslugama koje potječu iz Europske unije.

Iz ove uredbe izuzimaju se ponude u čijoj ukupnoj vrijednosti više od 50 % čine Sroboima i/ili uslugamae podrijetlom iz najslabije razvijenih zemalja navedenih u Prilogu IV. Uredbi (EU) br. 978/2012²⁷ te iz zemalja u razvoju koje se smatraju ranjivima zbog nepostojanja raznolikosti i nedovoljne integracije unutar međunarodnog trgovinskog sustava kako je definirano u Prilogu VII. Uredbi (EU) br. 978/2012. (EZ) br. 732/2008 postupat će se kao s obuhvaćenim robama i uslugama.

Članak 5.

Pravila pristupa za neobuhvaćene robe i uslugeIzuzeće za ponude koje dostave mala i srednja poduzeća

Neobuhvaćene robe i usluge podliježu ograničavajućim mjerama Komisije:

- (a) na zahtjev pojedinačnih javnih naručitelja u skladu s pravilima iz članka 6.;
- (b) u skladu s pravilima određenima u člancima 10. i 11.

Ponude koje dostave mala i srednja poduzeća²⁸ s poslovnim nastanom u Uniji i čije bitne poslovne aktivnosti uključuju izravnu i djelotvornu vezu s gospodarstvom najmanje jedne države članice izuzimaju se iz ove uredbe.

Članak 6.

Ovlaštenje središnjih tijela za javnu nabavu/javnih naručitelja u vezi s isključenjem ponuda koje se odnose na neobuhvaćene robe i usluge

1. Na zahtjev središnjih tijela za javnu nabavu/javnih naručitelja Komisija procjenjuje treba li za ugovore čija je vrijednost procijenjena na 5 000 000 eura ili više, bez poreza na dodanu vrijednost (PDV), odobriti isključenje ugovornih ponuda iz postupaka dodjele ugovora o robama i uslugama koje potječu izvan Unije, ako vrijednost neobuhvaćenih roba i usluga prelazi 50 % ukupnih vrijednosti robe i usluga koje čine ponudu, pod sljedećim uvjetima.
2. Ako središnja tijela za javnu nabavu/javni naručitelji namjeravaju tražiti isključenje iz postupaka dodjele ugovora na temelju stavka 1., to trebaju navesti u obavijesti o ugovoru koju objavljuju prema članku 35. Direktive 2004/18/EZ ili prema članku 42. Direktive 2004/17/EZ ili članku 26. Direktive o dodjeli koncesijskih ugovora.

Središnja tijela za javnu nabavu/javni naručitelji zahtijevaju od ponuditelja pružanje informacija o podrijetlu roba i/ili usluga sadržanih u ponudi te o njihovoj vrijednosti. Oni prihvaćaju samodeklaracije kao preliminarni dokaz da ponude nije moguće isključiti prema stavku 1. Središnje tijelo za javnu nabavu može bilo kada tijekom postupka zatražiti od ponuditelja da pošalje cjelokupnu ili djelomičnu obveznu dokumentaciju ako se to čini nužnim za osiguravanje ispravnog provođenja postupka. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odredila standardne

²⁷ Uredba (EU) br. 978/2012 o primjeni sustava općih carinskih povlastica i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 732/2008 (SL L 303, 31.10.2012., str. 1)

²⁸ Kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.)

~~obrasce za deklaracije o podrijetlu roba i usluga. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 17. stavka 3.~~

~~Središnja tijela za javnu nabavu/javni naručitelji koji prime ponude koje odgovaraju uvjetima iz stavka 1., i za koje iz tog razloga namjeravaju tražiti isključenje, trebaju o tome obavijestiti Komisiju. Tijekom postupka obavješćavanja središnje tijelo za javnu nabavu/javni naručitelj može nastaviti s analizom ponuda.~~

~~Obavijest se šalje elektroničkim putem pomoću standardnog obrasca. Komisija donosi provedbene akte kako bi odredila standardne obrasce. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 17. stavka 3. Taj standardni obrazac treba sadržavati sljedeće informacije:~~

- ~~(a) — naziv i podatke za kontakt središnjeg tijela za javnu nabavu/javnog naručitelja;~~
- ~~(b) — opis predmeta ugovora;~~
- ~~(c) — naziv i podatke za kontakt gospodarskog subjekta čija se ponuda isključuje;~~
- ~~(d) — podatke o podrijetlu gospodarskog subjekta, roba i/ili usluga te njihove vrijednosti.~~

~~Komisija može od središnjeg tijela za javnu nabavu/javnog naručitelja zatražiti dodatne informacije.~~

~~Te informacije potrebno je dostaviti u roku od osam radnih dana od prvog radnog dana nakon datuma kada je zaprimljen zahtjev za dodatne informacije. Ako Komisija ne primi informacije unutar tog roka, razdoblje određeno u stavku 3. obustavlja se dok Komisija ne primi zatražene informacije.~~

3. ~~Za ugovore navedene u stavku 1. Komisija donosi provedbeni akt o odobrenju predviđenog isključenja u roku od dva mjeseca od prvog radnog dana nakon datuma kada je zaprimljena obavijest. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom pregleda navedenim u članku 17. stavku 2. U opravdanim slučajevima rok se može jedanput produžiti za najviše dva mjeseca, posebno ako su informacije u obavijesti ili priloženim dokumentima nepotpune ili netočne ili ako je u prijavljenim informacijama došlo do znatnih promjena. Ako nakon isteka roka od dva mjeseca ili produžetka Komisija nije donijela odluku kojom odobrava ili odbija isključenje, smatra se da je Komisija odbila isključenje.~~

4. ~~Prilikom donošenja provedbenih akta prema stavku 3. Komisija odobrava predviđeno isključenje u sljedećim slučajevima:~~

- ~~(a) — ako međunarodni sporazum o pristupu tržištu javne nabave između Unije i zemlje podrijetla roba i/ili usluga sadrži jasno pridržavanje tržišnih uvjeta Unije za robe i/ili usluge za koje je predloženo isključenje;~~
- ~~(b) — u nedostatku sporazuma iz točke (a) i ako treća zemlja provodi ograničavajuće mjere nabave koje dovode do nedostatka temeljnog uzajamnog otvaranja tržišta između Unije i dotične treće zemlje.~~

~~U svrhu točke (b) nedostatak temeljne uzajamnosti pretpostavlja se ako ograničavajuće mjere nabave izazivaju tešku i opetovanu diskriminaciju gospodarskih subjekata, roba i usluga Unije.~~

~~Prilikom donošenja provedbenih akata prema stavku 3. Komisija ne odobrava predviđeno isključenje ako se time krše obveze u vezi s pristupom tržištu koje je Unija uvela u svoje međunarodne sporazume.~~

5. ~~Prilikom procjenjivanja postoji li manjak temeljne uzajamnosti Komisija analizira sljedeće aspekte:~~
- ~~(a) — u kojoj mjeri zakoni o nabavi dotične zemlje osiguravaju transparentnost u skladu s međunarodnim normama na području javne nabave i izbjegavaju svaku vrstu diskriminacije roba, usluga i gospodarskih subjekata Unije;~~
 - ~~(b) — u kojoj mjeri javna središnja tijela i/ili pojedinačni javni naručitelji primjenjuju ili prihvaćaju diskriminacijsku praksu u odnosu na robe, usluge i gospodarske subjekte Unije.~~
6. ~~Prije donošenja odluke prema stavku 3. Komisija treba saslušati dotičnog ponuditelja ili ponuditelje.~~
7. ~~Središnja tijela za javnu nabavu/javni naručitelji koji su isključili ponude prema stavku 1. navode to u obavijesti o dodjeli ugovora koja se objavljuje prema članku 35. Direktive 2004/18/EZ, članku 42. Direktive 2004/17/EZ ili članku 27. Direktive o dodjeli koncesijskih ugovora. Komisija donosi provedbene akte kako bi odredila standardne obrasce za obavijesti o dodjeli ugovora. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 17. stavka 3.~~
8. ~~Stavak 1. ne primjenjuje se ako je Komisija donijela provedbeni akt o privremenom pristupu roba i usluga iz zemlje koja je pokrenula temeljne pregovore s EU-om kako je određeno u članku 9. stavku 4.~~

Poglavlje III.

Pravila o izuzetno niskim ponudama

Istrage, savjetovanja i mjere cjenovne prilagodbe

Članak 7. Izuzetno niske ponude

~~Ako središnje tijelo za javnu nabavu/javni naručitelj namjerava, u okviru članka 69. Direktive o javnoj nabavi ili u okviru članka 79. Direktive o javnoj nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnoga gospodarstva, energetske i prometnog sektora te sektoru poštanskih usluga, nakon ovjeravanja obrazloženja ponuditelja prihvatiti izuzetno nisku ponudu za robe i/ili usluge koje potječu izvan Unije, u kojoj vrijednost neobuhvaćenih roba ili usluga prelazi 50 % ukupne vrijednosti roba ili usluga koje čine ponudu, mora o tome napismeno obavijestiti ostale ponuditelje, uključujući razloge za izuzetno nisku cijenu ili naplaćene troškove.~~

~~Središnje tijelo za javnu nabavu/javni naručitelj može uskratiti informacije čije bi objavljivanje narušilo provođenje zakona, koje bi se na druge načine protivile javnom interesu, koje bi nepovoljno utjecale na zakonske komercijalne interese javnih ili privatnih gospodarskih subjekata ili bi mogle nepovoljno utjecati na poštenu konkurenciju među njima.~~

Poglavlje IV.

Istraga, savjetovanje i mjere Komisije koje privremeno ograničavaju pristup neobuhvaćenim robama i uslugama tržištu javne nabave EU-a.

Članak 86.

Istraga o pristupu pristupa gospodarskih subjekata, roba i usluga EU-a tržištima javne nabave trećih zemalja

1. Ako smatra da je to u interesu Unije, Komisija može u bilo kojem trenutku, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev zainteresiranih strana ili države članice, pokrenuti vanjsku istragu o javnoj nabavi čiji su predmet navodne ograničavajuće i/ili diskriminirajuće mjere ili prakse u javnoj nabavi.
Posebno, Komisija razmatra jesu li predviđena isključenja odobrena prema članku 6. stavku 3. ove Uredbe.
Ako se pokrene istraga, Komisija će objaviti obavijest u *Službenom listu Europske unije* kojom poziva zainteresirane strane i države članice da pruže sve relevantne informacije Komisiji u određenom roku.
2. Istraga iz stavka 1. provodi se na temelju kriterija utvrđenih u članku 6.
- 3.2. Komisija procjenjuje provodi li dotična treća zemlja donijela ili provodi navodne ograničavajuće mjere ili prakse u javnoj nabavi na temelju informacija koje je dobila od zainteresiranih strana i država članica, i/ili na temelju podataka koje je prikupila tijekom istrage ili na temelju oba izvora. Procjena se zaključuje procjenom u roku od devet osam mjeseci od pokretanja istrage. U opravdanim slučajevima taj se rok može produljiti za tri četiri mjeseca.
- 4.3. Ako na temelju vlastite vanjske istrage Komisija utvrdi da treća zemlja ne provodi navodne ograničavajuće i/ili diskriminirajuće mjere ili prakse u javnoj nabavi ili da one ne dovode do ograničavanja pristupa gospodarskih subjekata Unije ili robe i usluga iz Unije tržištu javne nabave ili koncesija u predmetnoj trećoj zemlji, Komisija donosi odluku o okončavanju istrage. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom pregleda navedenim u članku 17.
4. Kad zaključi istragu, Komisija javno objavljuje izvješće u kojem bilježi glavne nalaze.

Članak 97.

Savjetovanje s trećim zemljama i djelovanje Komisije

1. Ako se istragom utvrdi da je treća zemlja donijela ili provodi ograničavajuće i/ili diskriminirajuće mjere ili prakse u javnoj nabavi, a Komisija smatra da je to opravdano u interesima Unije EU-a, Komisija poziva predmetnu zemlju da započne savjetovanje. Cilj je tog savjetovanja kako bi se osiguralo da gospodarski subjekti, robe i usluge Unije mogu sudjelovati u postupku dodjele ugovora o javnoj nabavi ili koncesiji u toj zemlji pod uvjetima koji nisu lošiji od uvjeta danih gospodarskim subjektima, robama i uslugama te zemlje i kako bi se osigurala primjena načela transparentnosti i jednakog postupanja.

U slučaju da **Ako** dotična **treća** zemlja odbije poziv za savjetovanje, Komisija **poduzima odgovarajuće mjere** pri donošenju provedbenih akata prema članku 10. o ograničavanju pristupa roba i usluga koje potječu iz te treće zemlje donosi odluku na temelju dostupnih činjenica.

2. ~~Ako je dotična zemlja sudionica Sporazuma WTO-a o javnim nabavama ili je sklopila trgovinski sporazum s EU-om koji uključuje odredbe o javnoj nabavi, Komisija bi trebala slijediti mehanizme savjetovanja i/ili postupke rješavanja sporova određene u tom ugovoru u slučaju da se ograničavajući postupci odnose na nabavu koja podliježe obvezama u vezi s pristupom tržištu dotične zemlje.~~

2. Ako nakon početka savjetovanja dotična zemlja poduzme odgovarajuće popravne/ **ili** korektivne mjere, no bez preuzimanja novih obveza u vezi s pristupom tržištu, Komisija može obustaviti ili okončati savjetovanje.

Komisija prati primjenu tih popravnih **ili** /korektivnih mjera, po potrebi na temelju sporadičnih informacija, koje može zatražiti od dotične treće zemlje.

3. Ako su popravne **ili** /korektivne mjere koje je poduzela treća zemlja opozvane, obustavljene ili provedene na neodgovarajući način, Komisija može **poduzeti sljedeće korake:**

i. nastaviti ~~ili ponovno započeti~~ savjetovanje **a** s trećom zemljom o kojoj je riječ i/ili

ii. ~~postupiti u skladu s člankom 10. kako bi se donijeli~~ **odlučiti, donošenjem provedbenih og akata, uvesti mjeru cjenovne prilagodbe u skladu s člankom 8. koji ograničavaju pristup roba i usluga koje potječu iz treće zemlje.**

Provedbeni akti navedeni u ovom stavku **iz** ~~prevog~~ **podstavka** **točke ii.** donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 174. **stavka 2.**

4. Ako se nakon početka savjetovanja uspostavi da je najprikladniji način za okončanje ograničavajućih **i/ili diskriminirajućih mjera ili** prakse **u javnoj** nabavi sklapanje međunarodnog sporazuma, pregovori o tome vode se u skladu s ~~odredbama u~~ člancima 207. i 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. ~~Ako je zemlja pokrenula temeljne pregovore s Europskom Unijom o pristupu tržištima javne nabave, Komisija može donijeti provedbeni akt na temelju kojega robe i usluge iz te zemlje ne mogu biti isključene iz postupaka dodjele ugovora u skladu s člankom 6.~~ **Tijekom tih pregovora istraga se može obustaviti.**

5. Komisija može okončati savjetovanje **a** ako se dotična zemlja pridržava međunarodnih obveza dogovorenih s Unijom u bilo kojem od sljedećih okvira:

(a) pristup Sporazumu WTO-a o javnim nabavama;

(b) sklapanje bilateralnog sporazuma s Unijom koji uključuje obveze u vezi s pristupom tržištu javne nabave **i/ili koncesija** ili

(c) proširenje obveza u vezi s pristupom tržištu koje propisuje Sporazum WTO-a o javnim nabavama ili bilateralni sporazum zaključen s Unijom ~~u tom okviru.~~

Savjetovanje **a** se može **gu** okončati i u slučaju da se i dalje provode ograničavajuće mjere **ili prakse u javnoj** nabave **i** u trenutku preuzimanja tih obveza ako one uključuju detaljne odredbe koje se odnose na ukidanje **takvih** ~~ih~~ **mjera ili** praksi **unutar razumnog roka.**

6. Ako se savjetovanje **mima** s trećom zemljom ne postignu zadovoljavajući rezultati u roku od 15 mjeseci od datuma **tih** savjetovanja, Komisija **gaih** okončava i

procjenjuje mogućnost donošenja provedbenih akata, u skladu s člankom 10. kako bi ograničila pristup roba i usluga podrijetlom iz trećih zemalja **poduzima odgovarajuće mjere. Konkretno, Komisija može odlučiti, donošenjem provedbenog akta, uvesti mjeru cjenovne prilagodbe u skladu s člankom 8. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 14. stavka 2.**

Članak 108.

Mjere cjenovne prilagodbe *Usvajanje mjera koje ograničavaju pristup neobuhvaćenim robama i uslugama tržištu javne nabave EU-a*

1. Ako se nakon istrage prema članku 8. i nakon praćenja postupka iz članka 9. utvrdi da ograničavajuće mjere nabave koje je treća zemlja usvojila ili provodi dovode do manjka temeljne uzajamnosti u otvaranju tržišta između Unije i treće zemlje kako je navedeno u članku 6., Komisija može donijeti provedbene akte o privremenom ograničavanju pristupa neobuhvaćenih roba i usluga podrijetlom iz treće zemlje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom pregleda navedenom u članku 17. stavku 2. **Ponude u čijoj ukupnoj vrijednosti više od 50 % čine roba i/ili usluge s podrijetlom iz treće zemlje mogu podlijevati mjeri cjenovne prilagodbe ako predmetna treća zemlja donese ili provodi ograničavajuće i/ili diskriminirajuće mjere ili prakse u javnoj nabavi.**

Mjera cjenovne prilagodbe primjenjuje se samo na ugovore čija procijenjena vrijednost iznosi ili premašuje 5 000 000 EUR bez poreza na dodanu vrijednost.

2. Mjere usvojene prema stavku 1. mogu imati bilo koji od sljedećih oblika: **Mjerom cjenovne prilagodbe određuje se kazneni dodatak u visini do 20 %, koji se zaračuna na cijenu predmetne ponude. Njome se određuju i sva ograničenja u pogledu razmjera njezine primjene, što se može odnositi na sljedeće:**
 - (a) isključenje ponuda čijih više od 50 % ukupne vrijednosti čine neobuhvaćene robe i usluge zemlje koja je usvojila ili provodi ograničavajući postupak nabave; i/ili
 - (a) javnu nabavu određenih definiranih kategorija naručitelja **ili** javnih naručitelja;
 - (b) javnu nabavu određenih definiranih kategorija roba ili usluga **ili ponuda koje dostave određene kategorije gospodarskih subjekata;**
 - (c) javnu nabavu koja premašuje određene definirane pragove ili je unutar njih;
 - (d) **ponude dostavljene za određene kategorije koncesija;**
 - (e) **područja određene niže razine izvršne vlasti.**
 - (b) obvezni kazneni troškovi za taj dio ponude koja se sastoji od neobuhvaćenih roba i usluga koje potječu iz zemlje koja je usvojila ili provodi ograničavajući postupak nabave.
3. Mjere usvojene prema stavku 1. mogu posebno biti ograničene na sljedeće: **Naručitelji i javni naručitelji na popisu donesenom u skladu s člankom 9. primjenjuju mjeru cjenovne prilagodbe na sljedeće:**
 - (a) **ponude koje dostave gospodarski subjekti koji potječu iz predmetne treće zemlje, osim ako mogu dokazati da je manje od 50 % ukupne vrijednosti**

njihove ponude sastavljeno od robe i usluga s podrijetlom iz predmetne treće zemlje; i

- (b) sve ponude koje sadržavaju robu i usluge s podrijetlom iz predmetne treće zemlje ako vrijednost te robe i usluga premašuje 50 % ukupne vrijednosti ponude.

Članak 9.

Predmetna tijela ili subjekti

4.

Komisija određuje naručitelje ili javne naručitelje ili kategorije naručitelja ili javnih naručitelja s popisa država članica čija javna nabava podliježe mjeri. Kao temelj za tu odluku države članice dostavljaju popis primjerenih naručitelja ili javnih naručitelja ili kategorija naručitelja ili javnih naručitelja. Komisija osigurava poduzimanje primjerenih mjera i pravednu raspodjelu opterećenja među državama članicama.

Članak 1110. Povlačenje ili obustava mjera cjenovne prilagodbe

1. Ako smatra da više ne postoje razlozi koji su opravdavali mjere usvojene prema članku 9. stavku 4. i članku 10. Komisija može donijeti, donošnjem provedbenog akta, odlučiti kako bi:

(a) — opozvala mjere; ili

(b) — obustavila primjenu mjera u trajanju od najviše jedne godine.

Za potrebe točke (b) Komisija može u bilo kojem trenutku ponovno uvesti primjenu mjera putem provedbenog akta povući mjeru cjenovne prilagodbe ili obustaviti njezinu primjenu tijekom određenog razdoblja ako predmetna zemlja poduzme zadovoljavajuće popravne ili korektivne mjere.

Komisija može, u bilo kojem trenutku, u slučaju da predmetna treća zemlja opozove, obustavi ili nepravilno provede popravnu ili korektivnu mjeru, ponovno uvesti primjenu mjere cjenovne prilagodbe.

2. Komisija javno objavljuje nalaze u pogledu popravnih ili korektivnih mjera koje poduzme predmetna treća zemlja.

23. Provedbeni akti navedeni u ovom članku donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 174. stavka 2.

Članak 11.

Primjena mjera cjenovne prilagodbe Informacije za ponuditelje

1. Naručitelji i javni naručitelji na popisu donesenom u skladu s člankom 9. primjenjuju mjere cjenovne prilagodbe na sljedeće:

(a) ponude koje dostave gospodarski subjekti koji potječu iz predmetne treće zemlje ili

(b) ponude koje sadržavaju robu i usluge s podrijetlom iz predmetne treće zemlje ako vrijednost te robe i usluga premašuje 50 % ukupne vrijednosti ponude.

Naručitelji i javni naručitelji ne primjenjuju mjere cjenovne prilagodbe na ponude iz točke (a) ako ponuditelji dokažu da vrijednost robe i usluga s podrijetlom iz predmetne treće zemlje čini manje od 50 % ukupne vrijednosti njihove ponude.

Mjera cjenovne prilagodbe primjenjuje se samo u svrhu evaluacije i rangiranja cjenovne komponente ponude. Mjera ne utječe na cijenu koju treba platiti u okviru ugovora koji se zaključi s uspješnim ponuditeljem.

2. Ako naručitelji ~~i/~~ javni naručitelji provedu postupak javne nabave **ili davanja koncesije** koji podliježe ograničavajućim mjerama ~~mjeri cjenovne prilagodbe~~ usvojenima prema članku 10. ili ponovno uvedene prema članku 11., to ~~tu~~ **informaciju** navesti u unose u obavijesti o ugovoru koju objavljuju prema članku 35~~49~~. Direktive 2004/18/EZ **Direktive 2014/24/EU** ili članku 42. Direktive 2004/17/EZ **članku 69. Direktive 2014/25/EU ili u obavijest o koncesiji koju objavljuju prema članku 31. Direktive 2014/23/EU.** Komisija ~~donesi~~ **može donijeti** provedbene akte **u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 14. stavka 3.** kako bi uspostavila **prilagodila** standardne obrasce u skladu sa savjetodavnim postupkom navedenim u članku 17. stavku 3. točki 2. **za obavijesti o ugovorima ili koncesijama donesenima u skladu s direktivama 2014/23/EU, 2014/24/EU i 2014/25/EU.**

3.2 Ako se isključenje ponude temelji na primjeni mjera usvojenih prema članku 10. ili ponovno uvedenih prema članku 11., n~~a~~ **Naručitelji i/** javni naručitelji o tome trebaju obavijestiti **obavješćuju** neuspješne ponuditelje **o dodjeli ugovora ili koncesije na temelju mjere cjenovne prilagodbe koja je donesena ili ponovno uvedena na temelju ove uredbe.**

4. U slučaju primjene mjere cjenovne prilagodbe naručitelji i javni naručitelji **zahtijevaju od ponuditelja da dostave informacije o podrijetlu robe i/ili usluga koje su navedene u ponudi te o vrijednosti robe i usluga s podrijetlom iz predmetne treće zemlje kao postotku ukupne vrijednosti ponude. Prihvaćaju se osobne izjave ponuditelja.**

Naručitelj može bilo kada tijekom postupka zatražiti od ponuditelja da dostavi dodatnu dokumentaciju ako to bude potrebno za osiguravanje ispravnog provođenja postupka. Od uspješnog se ponuditelja u svakom slučaju zahtijeva da dostavi detaljnije informacije o podrijetlu robe i usluga koja se isporučuje odnosno pruža.

Članak 12.

Iznimke

1. Naručitelji ~~i/~~ javni naručitelji mogu odlučiti ne primijeniti mjere **u cjenovne prilagodbe** prema članku 10. s obzirom na postupak nabave **ili davanja koncesije** ako:

(a) nisu dostupne robe i usluge Unije i/ili obuhvaćene roba i usluge koje ispunjavaju uvjete naručitelja **ili/** javnog naručitelja ili

(b) primjena mjera dovodi do nerazmjernog rasta cijena ili troškova ugovora.

2. Ako naručitelj ~~ili/~~ javni naručitelj namjerava ne primijeniti mjere **cjenovne prilagodbe** usvojene prema članku 10. ove Uredbe ili ponovno uvedene prema članku 11., svoju namjeru navodi ~~treba navesti~~ u obavijesti o ugovoru koju objavljuje prema članku 35~~49~~. Direktive 2004/18/EC or Article 42 of Directive 2004/17/EC. **2014/24/EU ili članku 69. Direktive 2014/25/EU ili u obavijesti o koncesiji prema članku 31. Direktive 2014/23/EU.** O tome obavješćuje Komisiju u roku od najviše deset kalendarskih dana nakon objave obavijesti o ugovoru.

~~Ta se obavijest šalje elektroničkim putem pomoću standardnog obrasca. Komisija donosi provedbene akte kako bi odredila standardne obrasce za obavijesti o ugovoru i obavijesti u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 17. stavka 3.~~

3. Obavijest sadržava sljedeće informacije:

- (a) naziv i podatke za kontakt naručitelja ~~i/ili~~ javnog naručitelja;
- (b) opis predmeta ugovora;
- (c) podatke o podrijetlu gospodarskih subjekata, roba i/ili usluga koje je potrebno odobriti;
- (d) osnovu na kojoj se temelji odluka da se ne primijene ~~ograničavajuće mjere~~ **mjera cjenovne prilagodbe** i detaljno obrazloženje za primjenu te iznimke;
- (e) po potrebi, bilo kakve dodatne informacije koje naručitelj ~~i/ili~~ javni naručitelj smatra korisnima.

Komisija može od dotičnog naručitelja ~~i/ili~~ javnog naručitelja zatražiti dodatne informacije.

43. Ako naručitelj ~~ili~~ javni naručitelj provodi **pregovarački postupak bez prethodne objave** u skladu s člankom 31~~2~~. Direktive 2004/18/EZ ili člankom 40. stavkom 3. točkom 2. Direktive 2004/17/EZ **Direktive 2014/24/EU ili člankom 50. Direktive 2014/25/EU** te odluči ne primijeniti mjeru **cjenovne prilagodbe** usvojenu prema članku 10. ove Uredbe ili ponovno uvedenu prema članku 11., to navodi u obavijesti o dodjeli ugovora koju objavljuje prema članku 35~~50~~. Direktive 2004/18/EZ **2014/24/EU** ili članku 43~~70~~. Direktive 2004/17/EZ **2014/25/EU ili u obavijesti o dodjeli koncesije prema članku 32. Direktive 2014/23/EU** te o tome obavješćuje Komisiju u roku od najviše deset kalendarskih dana nakon objave obavijesti o ugovoru.

~~Ta se obavijest šalje elektroničkim putem pomoću standardnog obrasca. Komisija donosi provedbene akte kako bi odredila standardne obrasce za obavijesti o ugovoru i obavijesti u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 17. stavka 2. Obavijest sadržava sljedeće informacije:~~

- (a) naziv i podatke za kontakt naručitelja ~~ili~~ javnog naručitelja;
- (b) opis predmeta ugovora **ili koncesije**;
- (c) podatke o podrijetlu odobrenih gospodarskih subjekata, roba i/ili usluga;
- (d) ~~osnovu na kojoj se temelji odluka da se ne primijene ograničavajuće mjere~~ obrazloženje za primjenu te iznimke;
- (e) po potrebi, bilo kakve dodatne informacije koje naručitelj ~~ili~~ javni naručitelj smatra korisnima.

Članak 163.

Provedba

1. U slučaju da naručitelj ili javni naručitelj pogrešno primjenjuju iznimke utvrđene u članku 132., Komisija može primijeniti korektivni mehanizam iz članka 3. Direktive 89/665/EEZ²⁹ ili članka 8. Direktive 92/13/EEZ³⁰.
2. Ugovori sklopljeni s gospodarskim subjektom koji krši mjere cjenovne prilagodbe provedbene akte Komisije usvojene koje je Komisija donijela ili ponovno uvela u skladu s člankom 6. ovom uredbom o predviđenom isključenju, a o čemu su središnja tijela za javnu nabavu/ javni naručitelji poslali obavijest, ili pak krši mjere usvojene u skladu s člankom 10. ili ponovno uvedene u skladu s člankom 11. proglašavaju se nevažećima su, u smislu Direktive 2007/66/EZ.

Poglavlje IV.

*Delegirane i p***PROVEDBENE OVLASTI, IZVJEŠĆIVANJE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Članak 143.

Izmjene priloga

Sukladno članku 14., Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte o izmjenama Priloga kako bi se poštovalo sklapanje novih međunarodnih sporazuma Unije na području javne nabave.

Članak 15.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast donošenja delegiranih akata prenesena je na Komisiju u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlasti navedene u članku 14. prenose se na Komisiju na neodređeno vrijeme od [datuma stupanja ove Uredbe na snagu].
3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati ovlasti iz članka 14. Odlukom o opozivu prestaje vrijediti ovlast navedena u toj odluci. Odluka proizvodi učinke dan nakon objave u Službenom listu Europske unije ili od kasnijeg datuma navedenog u njoj. Ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija o tome istodobno obavještava Europski parlament i Vijeće.

²⁹ Direktiva Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na primjenu postupaka kontrole na sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe i javnim radovima (SL L 395, 30.12.1989., str. 33.)

³⁰ Direktiva Vijeća 92/13/EEZ od 25. veljače 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa o primjeni pravila Zajednice u postupcima nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnoga gospodarstva, energetskom, prometnom i telekomunikacijskom sektoru (SL L 76, 23.3.1992., str. 14)

5. ~~Delegirani akt donesen prema ovim članku stupa na snagu samo ako se tomu ne protive ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca nakon obavještanja Europskog parlamenta i Vijeća o tom aktu ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće izvijestili Komisiju da se ne namjeravaju protiviti. To se razdoblje produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.~~

Članak 174.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Savjetodavni odbor za ugovore o javnoj nabavi osnovan u skladu s Odlukom Vijeća 71/306/EEZ³¹ i Odbor uspostavljen člankom 7. Uredbe **Vijeća (EU) 2015/1843 (Uredba o trgovinskim preprekama)**.³² Navedeni odbori jesu odbori u smislu članka 3. Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011, a nadležni odbor jest Odbor određen u skladu s Uredbom o trgovinskim preprekama.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011, a nadležni odbor jest Odbor osnovan u skladu s Odlukom Vijeća 71/306/EEZ.

Članak 185.

Povjerljivost

1. Podaci zaprimljeni prema ovoj uredbi upotrebljavaju se samo za potrebe za koje su zatraženi.
2. Ni Komisija ni Vijeće, kao ni Europski parlament ni države članice i njihovi dužnosnici ne smiju otkriti informacije povjerljive prirode primljene prema ovoj uredbi bez izričitog dopuštenja osobe koja je pružila takve informacije.
3. Osoba koja je pružila informacije može zatražiti da se s podnesenim informacijama postupa na povjerljiv način. **Zahtjevu za povjerljivost prilaže se i priložiti sažetak informacija koji nije povjerljiv ili izjavu o razlozima zašto informacije nije moguće sažeti.**
4. ~~Ako se čini da~~ zahtjev za povjerljivost nije opravdan ili ako osoba koja je pružila te informacije ne želi javno objaviti te informacije ili odobriti njihovo otkrivanje u općenitom ili sažetom obliku, te se informacije mogu zanemariti.
5. Stavci 1. do ~~45.~~ ne sprečavaju tijela Unije da otkriju opće informacije. Pri takvom otkrivanju treba voditi računa o opravdanim interesima strana o kojima je riječ kako se ne bi razotkrile njihove poslovne tajne.

³¹ Odluka Vijeća (71/306/EEC) od 26. srpnja 1971. o osnivanju Savjetodavnog odbora za ugovore o javnim radovima (SL L 185, 16.8.1971., str. 15.)

³² Uredba (EU) 2015/1843 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o utvrđivanju postupaka Unije u području zajedničke trgovinske politike kako bi se osiguralo ostvarivanje prava Unije prema međunarodnim trgovinskim pravilima, posebno onima utvrđenima pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije (Uredba o trgovinskim preprekama), (SL L 349, 31.12.1994. 272, 16.10.2015., str. 1.)

Članak 196.

Izvješćivanje

Do **31. prosinca** ~~1. siječnja 2017.~~ i najmanje svake tri godine nakon **toga** ~~stupanja na snagu~~ ove Uredbe Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove uredbe i o napretku učinjenom u međunarodnim pregovorima u vezi s pristupom gospodarskih subjekata ~~EU-a~~ **Unije** postupcima javnih natječaja **ili dodjele koncesija** u trećim zemljama pokrenutima u okviru ove uredbe. U tu svrhu države članice, na zahtjev, dostavljaju Komisiji odgovarajuće podatke.

Članak 2017.

Izmjena Direktive 2014/25/EU ~~Stavljanje izvan snage~~

Članci 58. i 59. Direktive 2004/17/EZ **85. i 86. Direktive 2014/25/EU** stavljaju se izvan snage **brišu se** stupanjem na snagu ove uredbe.

Članak 2118.

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu šezdesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

PRILOG

Popis međunarodnih sporazuma koje je Unija sklopila na području javne nabave, uključujući obveze u vezi s pristupom tržištima

Plurilateralni sporazum:

— Sporazum o javnim nabavama (SL L, 336, 23.12.1994.)

Bilateralni sporazumi:

— Sporazum o slobodnoj trgovini između Europske unije i Meksika (SJ L 276, 28.10.2000., L 157/30.6.2000.)

— Sporazum između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o određenim aspektima javne nabave (SL L 114, 30.4.2002.)

— Sporazum o slobodnoj trgovini između Europske unije i Čilea (SL L 352, 30.12.2002.)

— Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice i njezinih država članica i bivše jugoslavenske Republike Makedonije (SL L 87, 20.3.2004.)

— Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice i Hrvatske (SL L 26, 28.1.2005.)

— Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice i njezinih država članica i Crne Gore (SL L 345 od 28.12.2007.)

— Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice i Albanije (SL L 107, 28.4.2009.)

— Sporazum o slobodnoj trgovini između Europske unije i Južne Koreje (SL L 127/14.5.2011.)